RÉSERVÉ AU DÉPOT LÉGAL DU TONKIN
DEPOT LEGAL
DEPOT LEGAL INDOCHINE N°4473

NAM THU MUOI BA. — SỐ THU 2619 MỖI SỐ: 0$02 NGAY THU NAM 10 DECEMBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	Nội-ô, Bảo-hộ, các tỉnh lang-sa đến bảo-hộ	Ngoại quốc	Nội-địa	Mẫu-quốc, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ và Đại-Pháp	Ngoại quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00
Các làng về						
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : P. K. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphiques :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

4e page

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion . . . 0$30 le cm
Par contrat annuel :
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Người Việt-Nam không ai là không có cái tư-tưởng «ông quan» ở trong cái bụng

Cái câu mà ký-giả lấy làm đầu bài đây là một câu trào-phúng của một nhà văn-sĩ Pháp quan-sát về người mình mà nói ra có ý trung-cáo cho người mình; câu nói nghe mực cười mà đề-thường cũng có thật. Phải, cứ theo cái tập quán di truyền ở trong xã-hội mình tự xưa đến nay thì suốt trong đời không có cái nghề gì qui hơn cái nghề làm quan cả. Vậy ban giai-cấp nào, duy có độc thư cao, mà độc thư đó là học để đi thi, thì dễ lấy đỗ, đỗ để ăn cơm vua, hưởng lộc nước, có bổng có lềnh, có thể có quyền; chỉ có cái nghề ấy mới là cái nghề vinh thân phì gia được, phong thế ấm tử được, chỉ làm cái nghề ấy mới mong có ngày nở nang được mày mặt rạng hiển được ông cha, còn hết thảy mọi nghề đều cho là mạt-nghệ; bất-đắc-dĩ không mon men được vào con đường khoa hoạn mà phải làm nghề này nghiệp khác, là miễn-cưỡng mưu cái kế sinh-hoạt qua ngày, không có chút hứng thú gì đối với nghề mình mà cũng không mong được chút vinh-dự gì về cái nghề mình nữa; cho nên khi thi làm, khi thi bỏ, nay nghề này, mai nghề khác, cầu cho đủ no bụng ấm cật thì thôi, không cố lấy tinh lấy giỏi làm gì, mà có giỏi có tinh thì cái địa-vị mình ở trong xã-hội cũng không sao sang trọng vẻ vang cho bằng người có chút phẩm kia hàm nọ; làm nghề dạy học thì suốt đời chỉ deo đuổi cái tiếng thầy đồ; làm nghề đi buôn thì suốt đời không tránh khỏi cái tên anh lái; làm nghề thợ thì khôn khéo thế nào cũng không đổi được cái ngôi chủ phố; làm nghề ruộng rây thì bay hơm cách mấy cũng không thay được cái bộ trai cày; ấy tự xưa đến nay trong xã-hội mình vẫn có cái tập-quán sai lầm quá như thế.

Vì thế mà người mình chỉ trừ có một nghề làm quan là cái nghề ai cũng thèm-thuồng ao-ước, còn bao nhiêu nghề-nghiệp khác, thì người làm nghề tỉ tật không mấy ai có bụng mến thiết nghề mình, đã không mến thiết nghề thì tất không chuyên nghề, mà không chuyên nghề thì còn tinh nghề thế nào được. Thử xét trong xã hội mình, nghề gì cũng vậy, cũng cần-thể, cũng nỗ-mãng, cũng không được tinh-tiến như người; không nói những đại công-nghệ, những đại thương-nghiệp là cái nghề mới ở Âu Mỹ truyền sang, chưa mấy ai theo chân nổi gối được người đã đành, mà đến cái nghề nông là cái nghề tối cổ đã mấy ngàn năm, đến ngày nay trở lại dột lùi thua cả người Xiêm-la Diến điện, ngoại giả đồ đệt, đồ thêu, đồ đồng, đồ sứ, một trăm cái cái gì cũng không chen cạnh nổi với người Tàu. Dân khốn của nghèo, tuy có nhiều nguyên-nhân, mà cái tội người mình không biết quí nghề cũng là một nguyên-nhân tối làm cho nghề nghiệp mình đến phải hãm vào trong vòng liệt bại vậy.

Người Tây thì không thế, người ta cho rằng nghề gì cũng cần thì nghề gì cũng quí, chỉ sợ nghề không tinh không giỏi, chứ tinh giỏi được thì nghề gì mà chẳng là nghề vinh hiển cao sang; ai nấy đều tự liệu cái tài lực của mình, cái ý nguyện của mình, chọn lấy một nghề cho thích-hợp với mình mà suốt đời theo đuổi với cái nghề mình, càng ngày càng tinh, càng ngày càng tiến. Gặp người lại thành nước, gặp cả mọi nghề-nghiệp trong nước lại thành một cái nền hưng vượng chung cho cả nước; không kể những người theo về nghề chính-trị thì cốt làm cho nước nhà được mạnh thịnh, nhân dân được yên vui, những người theo về nghề giáo-dục thì cốt làm cho dân-trí được mở mang, nhân-tài được tấn-tới, mà những người theo về nghề học-vấn thì cố lo làm sao học-lý một ngày một xương-minh, quốc-hồn một ngày một tinh-táo, những người theo về nghề cách-trí thì cố làm sao một ngày một thêm những thứ kỹ-xảo mới, một ngày một thêm những sự phát-minh hay, cho đến người chuyên về nghề làm ruộng cố cải-lương tiến chủng cho nông sản trong nước; mỗi ngày mỗi thêm phong doanh, người chuyên về nghề làm thợ cố ganh khéo thi tài cho khí-dụng trong nước mỗi ngày mỗi thêm tiện lợi, người chuyên về nghề thương-mại cố mở rộng thị-trường, tiêu-thụ hóa-phẩm cho lợi-quyền trong trong nước mỗi ngày mỗi thêm khoáng-trương; người nào làm nghề gì cũng thành được một cái nghề có ích cho thân mình, cho nhà mình, cho xã-hội mình mà trở nên người vinh hiển cao sang hết. Người ta có cần gì phải xuất ra tiền trăm tiền nghìn, luồn hết cửa này cửa nọ, cầu lấy chút kim-khánh mền-đay, phẩm trên hàm dưới, mượn cái vinh-hiển cao-sang đó mới thêm được giá trị cho mình, mà đến có khi những cái công việc, bỏ cả làm ăn, thành ra cái vinh-hiển cao sang đích đáng của mình là cái nghề mình lại vì thế mà truy-lạc mất cũng có.

Ta cũng nên nằm nghĩ cái lời trào-phúng của nhà văn-sĩ Pháp đó mà tỉnh bớt cái mê-mộng cầu quan. Nên biết rằng làm quan vẫn là qui, nhưng qui là qui ở cái sự nghiệp phúc dân lợi nước của người làm quan, ngoài nghề làm quan không luận làm nghề gì, mà nếu cũng có thể làm nên được cái sự-nghiệp có ích cho nước cho đời, thì cái phẩm giá cũng không phải là hèn, cái danh-dự cũng không phải là nhỏ. Cách-ngôn Tây có câu: chỉ có người xấu chứ không có nghề gì là nghề xấu. Ta chớ coi nghề gì là nghề xấu, mà ta chỉ cốt sao cho khỏi là người xấu thì hơn.

T

TUỔI CÁC QUAN THỐNG CHẾ NƯỚC PHÁP

Trong các vị thống chế nước Pháp, đứng đầu là thống chế Joffre, nhưng nhiều tuổi nhất là thống-chế Foch, vì thống-chế sinh ở Tarbes ngày 2 Octobre 1852, đến ngày 2 Octobre đúng 74 tuổi. Thống-chế Joffre sinh ngày 12 Janvier 1851, ở Rivesaltes (Pyrénées Orientales),

Sau đến thống-chế Fayolle 73 tuổi sinh ngày 14 Mai 1852 ở Puy (Haute-Loire); thống-chế Lyautey, 71 tuổi, sinh ở Nancy ngày 13 novembre 1854 thống-chế Pétain 69 tuổi, sinh ngày 24 Avril 1856, ở Cauchy-à-la-Tour (Pas de Calais: sau cùng đến thống-chế Franchet d'Espérey, 69 tuổi, sinh ở Mostaganem (Algérie) ngày 25 Mai 1856.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 7 Décembre 1925

Việc nước Pháp

Ngày hôm nhà nhật, M. Loucheur đã hội-nghị với các đại-biểu nhà ngân-hàng công thương. Ngày hôm nay ngài sẽ tiếp các đại-biểu bộ trung-lưu, các hội tương tế các hội chiến-binh và hội đồng liên-hiệp lao-động.

Ban tài-chính của nghị-viện họp ý kiến, xét bản dự án về việc bảo-hiểm xã-hội, không ưng tăng một khoản chi tiêu mới nào cả.

Chiều hôm qua, tại đại-học-hiệu Sorbonne, quan thống-trưởng bộ thuộc địa chủ tọa lễ ngũ-thập chu-niên việc lập hội Union française de la jeunesse. Ngài nói nên mở mang việc cổ võ cho các thuộc-địa; ngài định đặt những nơi cổ-võ cái tư-tưởng thuộc-địa tại các nơi chính ở nước Pháp.

Ngài muốn cổ-võ cho kỹ-nghệ ở các hạt nước Pháp dùng đến vật-liệu của thuộc-địa.

Ngày mai sau khi hội-đồng các quan thương-thư họp, sẽ công-bố việc cử M. Henri Berenger vào chức đại-sứ ở Washington.

Việc ở Syrie

Các tàu ngư-phóng ngư lôi Hoa-kỳ ở miền đông Địa-trung-hải mới được lệnh phải về ngay Hoa kỳ, vì hiện cay không cần đùng ở miền ấy nữa.

Đại-tướng Daport đã đáp tàu đi Marseille.

Việc nước Anh

Báo *Daily Télégraph* bình-phẩm về việc Morsoul có nói cái vấn-đề khó khăn ấy trước kỳ hội-nghị của hội-đồng quản-trị của hội Vạn-quốc tháng mười này không thể giải-quyết được.

Báo *Weekly Dispatch* nói hiện đã có lệnh bắt mấy nhà cộng sản.

(Indopacifi)

Cái chương-trình tài-chính của M Loucheur

Báo *Matin* có nói M. Loucheur tuyên-bố rằng chậm lắm là ngày thứ năm này sẽ đệ trình nghị-viện các bản dự án về việc chỉnh-đốn tài-chính. Ngài có nói nếu mọi việc cứ theo thứ tự mà làm, thì trước tháng janvier nghị-viện có thể quyết nghị về các phương-sách trù tính cho số chi thu được quân bình và để lấy tiền hoàn các trái-khoản. Nói lại mai độ đến tháng janvier ngài sẽ sang Londres điều-đình về cái vấn-đề trái-khoán. Ngài có tiếp được điện tín của MM. Mellon và Churchill kèm ngợi về việc ấy.

Việc chính-trị nước Đức

Đảng thứ dân nước Đức họp cuộc đại hội nghị để ứng chuẩn một khoản của M. Avidor xin cho đất Memel và đất Danzig lại hoàn về nước Đức.

M. Wirth đã thuyết-lại một cuộc hội nghị của đảng công-hòa, có bàn nên cùng nước Áo sáp nhập nước Đức.

Ngày hôm nay thống-chế Hindenburg đã triệu tập lĩnh-tụ các đảng để bàn việc lập tòa nội-các.

(Havas)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí-báo làm ơn chỉ bảo cho việc sau này tôi xin đa tạ.

Nguyên tôi có người bà con vì sơ suất làm chi ký mất một phiếu quốc trái Đông-pháp, nhưng may quá, mới chầy có xung quanh mười ngày phiếu quốc trái và tên người mua phiếu quốc trái ấy còn cả. Vậy có phải làm gì yêu cầu đổi phiếu quốc trái mới không? Nếu cứ giữ thế ấy thì đến lúc trăng số đem lĩnh có được không? Nếu có phải làm giấy kêu rằng tờ quốc trái bị ký xong quanh thì kêu ở đâu?

LỜI ĐÁP. — Nếu còn nguyên chỉ không tiêu chữ gì có thể anh nghĩ ngờ thì phiếu ấy vẫn dùng được, không phải xin ở đâu cả.

Ph. h.-L.

Việc Trung-hoa

Tin Bông-kinh. — Các nơi biết tin đích xác nói rằng Trương tác Lâm chẳng bao lâu sẽ bị đổ. Trương sẽ trốn ở các khu người Nhật ở Đại liên. Quách-tùng-Linh sẽ vào Phụng-thiên một cách êm ả. Có 6 người Nhật hoạn nghèo Quách, vì cho rằng việc ấy không hại gì cho mình.

Chánh-phủ Nhật chắc rằng dẫu Đoàn-kỳ-Thụy từ chức, cuộc hội-nghị quan thuế vẫn họp được, vì từ khi Phùng-ngọc-Tường không ưng Đoàn nữa, thì Đoàn có giữ chức chấp chính làm vì, Phùng cũng không ưng nữa, thì đã biết thế nào Đoàn cũng phải từ chức. Trừ ra khi Trung-hoa có xin hoãn, không thì các đại-biểu liệt-cường sẽ làm việc.

Tin Bắc kinh. — Có tin đích xác rằng Trương bị thất bại. Trương thua vì Quách dùng cách phản gián. Quách tiến đến gần tả đạo quân Phụng thiên mà tuyên ngôn rằng Quách theo về quân Trương khi tới nơi, quân của Quách bắn ra, làm cho quân của Chu thiện-Thuật kinh hãi, thành ra Chu thiện-Thuật tổn thiệt mất một nửa quân lính, bỏ các đồn mà chạy, và phải lui về Phụng-thiên. Nghe đâu Quách được cử làm đốc-quân đông tam tỉnh. Ngô-chính-Lịnh, nguyên nghị trưởng được cử làm tỉnh-trưởng, còn Lý cảnh Lâm, đốc quân Trực-lệ thì bị cách.

Quan Toàn quyền Varenne phu-nhân Quan Thống sứ Robin

Quan Toàn-quyền thăm Hội-chợ

Đây là bức ảnh hiệu Hương-ký chụp tại Hội-chợ trong khi quan Toàn-quyền ở cổng ngoài đi vào phía nhà Nông-công-thương bảo-tàng-viện. Xem bài tự sự đã đăng trong số báo hôm qua.

Từ sáng hôm nay, quan Phùng-ngọc-Tường lại giữ thêm các nơi ở Bắc-kỳ.

Quách-minh-Chung và Phùng ngọc Tường tuyên bố rằng đã được cuộc hội-kiến của Trương-tác-Lâm với Ngô bội Phu, và định chống lại Lý-cảnh-Lâm để giữ trật tự trong kinh thành, và lập một tòa án để xét các tội phạm.

Hội-chợ Hanoi

NĂM THỨ VII

IV

Nay ta lại nói nốt những hàng xua nay buôn bán có tiếng ở trong thành phố như hiệu Pháo-mỹ tuy không có bày một thứ hàng đồ sỏ nào tại mặt gian nào ở Hội-chợ, song có làm bốn cái cột gỗ ở trên có đặt làm chín cái dui sơn mài vàng ở trong có để các biển hiệu Pháo mỹ làm đồ gỗ rất khéo. Thoạt mới trông thì ai cũng tưởng làm bằng gạch quét sơn vàng ngoài, xem như thế thì đủ biết cách rao hàng của hiệu này đến là chừng nào, mà cũng có về mới thật. Ta lại cũng không nên quên hiệu Chân-Thụy có làm riêng một cái nhà ở trên bãi cỏ, hình như trên nhọn dưới khum khum lợp bằng cói mùi khiến cho khách đi xem ai cũng phải để mắt vào. Hiệu Lysang Bảo đã thành một cái tên quen ta là một hiệu bán đồng-hồ và các đồ vàng bạc có tiếng ở Hà-thành.

Ở gian chữ F có một lối thẳng trông thẳng thấy từ đầu đến cuối bày rất một thứ hàng ô-tô của các hãng như Garage Avat, hãng E. Le Bourgnet et Cie, Société de Transports automobiles (Hanoi — Haïphong). Trước cửa nhà này, có một cái nhà làm bằng lá ở trên bãi có bày nhiều kiểu xe camion có thể trở được tới bốn năm chục người.

Từ đấy sang nhà chữ H chạy dài ngang hàng với chữ F, chia làm bốn khu hai dãy ở ngang nhà đều xếp. Những gian về bên tay phải thì nào hòm, va-li yên nệm và gậy đẹp, đồ sơn theo lối Nhật như hộp trầu, hộp thuốc, khung ảnh. Nếu ta đi quay về phía đằng sau nhà H bên trái, có một cái nhà hình như cái đình, đi ở ngoài cửa đã trông thấy mấy cái bàn bày đồ hàng như đồ sơn, như chiếu, và đồ đan bằng mây cùng hoa bằng giấy. Xem ra làm đã khéo lắm, gian này có đồ một cái biển ở ngoài. Hall des petites industries (các kỹ-nghệ vặt ở Bắc-kỳ) nhất là gian giữa trang-hoàng rất đẹp trong một gian có người ngồi làm mũ làm đăng đến, làm một cách rất nhanh chóng. Ấy chính nhà nông công thương viện dạy những nghề này.

Còn như tỉnh Yên-bay ta cũng nên nói đến: trong hai gian, thì một gian bày các thứ tre-nứa ta trông thấy tăng bè gỗ, sáp, cùng mắc và mấy con vật ở rừng như nai, con kỳ-đà, v. v. Lại còn có mấy cái bỏ, mẫu điếu cầy, kèn mèn. Có thấy theo một cái sổ in toàn bằng tơ cả, giá tới hai chục bạc. Gian bên cạnh có bày vải sợi sô cùng quần áo của Mán dệt lấy, khâu lấy, làm thứ vải dày lắm giá đúng may chăn thì chắc là vừa bền vừa ấm nữa.

Trước mấy gian đây thường có mấy người Mán thiết kèn, vừa thổi vừa uốn người, co chân tay không hiểu ra làm sao, nhưng xem đông lắm.

Gian của Nhật-bản bắt đầu từ số 15 đến gian 19 hàng hạ năm nay chẳng khác gì năm ngoái nhiều thứ sản vật bằng sợi gai, sợi đay, nào vải xếp thành cuốn, nào các hàng sơ lụa, mỗi mặt rộng khổ lắm. Trông vui mắt, song ai nấy đều cho là hơi lèo-kẹt, có đẹp mà không được bền, cái đó cũng có điều thiệt thòi cho đường kỹ-nghệ Nhật. Đến đồ dùng bằng sắt, bằng phalê, hay bằng sắt sơn trắng, đều gọn gàng lắm, song chỉ e mông mánh không được mấy nả.

Hàng Nhật-bản vẫn bầu các hàng lặt vặt (bazar) nên có bán từ cái bút chì, các bút máy đến giấy má đều bày cả. Ta lại thấy có cái áo lót mình để giá tới mấy chục bạc.

Khu này chỉ thường các cậu học sinh ít tuổi hay vào vì có nhiều đồ vặt bán chỉ 5, 7 xu mà thôi.

(Còn nữa) L. v. P.

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sở-Kỳ Thanh-Hoa)
Soạn-giả : E. VAYRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây và chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi.
Recommandé : 0$30 thứ 2$00
và 0$20 thứ 1$00
BÁN TẠI BÁN-QUÁN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	18 độ
15 giờ	20 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 00
nhì,	9 20
ba,	8 35
Thóc hạng nhất,	5 40
Bắp ngô	5 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 9 Décembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 14 f. 85.

Tin tàu. — Tàu *Claude Chappe* mang thư sang Pháp đến ngày thứ sáu 11 décembre hồi 5 giờ sáng, ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Qui-nhơn và Saigon. Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 20 giờ 7 phút tối hôm thứ năm 10 décembre.

Các quan về họp Hội-đồng Chính phủ. — Phần nhiều các quan chức có : xứ có chân trong Hội đồng Chính-phủ đã đáp tàu *Chantilly* để ra Bắc dự Hội-đồng Chính-phủ ngày mai.

Quan Thống-sứ Robin đã nhận chức mới — Sang thứ hai vừa rồi, quan Thống-sứ Robin đã nhận chức Thống-sứ Bắc-kỳ là chức ngài mới được bổ từ ngày quan Monguillot nay làm phó Toàn-quyền. Buổi chiều thứ hai, quan Thống-sứ mới đã tiếp các quan chính các sở thuộc quyền ngài tại văn-phòng phủ Thống-sứ.

Nghe đâu nay mai quan Thống-sứ mới sẽ đi kinh lược các tỉnh trong xứ, để trực tiếp với các quan chức các tỉnh.

Vụ việc cướp ô tô ở Long-hâu (địa-hạt Tây) — Chiếc ô-tô của hiệu Delarbre bọn giặc Tàu cướp ở Long-châu (địa-hạt Tây) rồi đẩy xuống kênh mà bản-báo đã nói rõ trong mấy số báo trước, thì nay đã trục lên được rồi, xe bị hư hỏng nhẹ lắm.

Vụ cướp ô tô ấy, mà tự hồ đến nay việc vận tải bằng ô-tô ở con đường Lạng sơn — Long-châu phải đình-đốn cả.

Những quân thủ phạm việc cướp ô tô ấy hiện nay vẫn chưa truy-nã ra được.

Việc nhiễu-nhương ở mặt giáp-giới Tàu. — Báo *France Indochine* ngày hôm nay có đăng tin rằng : Từ khi tướng Quảng-đông là Lâm-tuấn-Bình quyết-liệm theo Đông-hưng thì tình-hình ở đấy cũng không thay đổi gì cả.

Tướng Đặng-bắc-Âu, hiện nay ở Cao-châu sắp sai phó-tướng là Tô-đình-Diêu, thống-lĩnh một toán quân rất lớn, có khi giờ chiến hại, để đánh lại thành Đông-hưng và Pong-Siang.

Nghe đâu đề-đốc Đường-kế-Nghiêu tỉnh Vân-nam vừa rồi có sai một quan hầu sang tận Đông-hưng bảo các nhà buôn thuốc phiện rằng có thể cứ do đường Quảng-tây sang Vân-nam buôn thuốc phiện được mà không ngại cướp bóc gì. Nhưng ông ấy không được phép vào tận địa-hạt Vân-nam, ở ở ngoài địa-giới tỉnh ấy, rồi sẽ có người đem thuốc phiện ra bán cho.

Quan Học-chính Tổng-trưởng mới đã tới nơi. — Quan Học-chính Tổng-trưởng mới của xứ Đông-dương là M. Thamaisa nguyên chưởng-giáo trường Cao-đẳng Dijon, đã đáp tàu *Claude Chappe* ra tới bến Haiphong ngày hôm nay và ngài đã đi ô-tô lên tới Hanoi.

Tòa Thượng-thẩm. — *Cải chính.* — Việc Dương-đức-Thuận là thư-ký sở Bưu chính bị thưa về việc tiêu tiền kết trong khi tòng sự ở Cao bằng chứ không phải là ở Hanoi như là đã đăng số báo hôm qua, vậy xin cải chính lại cho đúng và thuật lại chuyện như sau này :

Dương-đức-Thuận tòng sự tại sở Bưu-chính ở Cao-bằng, vì việc nhà, nên mắc công nợ. Một hôm nhân có người giao tiền để gửi hàng hóa, vay ngay 69 $ 64 ở trong số tiền nhận ấy đem trả nợ định đợi lĩnh lương hay là vay mượn chỗ khác rồi trả vào, không ngờ ông chủ sở Bưu-chính lĩnh lấy tiền, khám tiền bắt được, nhưng số tiền ấy thì Dương-đức-Thuận lo trả ngay được. Tòa án Trùng-trị Cao-bằng phạt Dương-đức-Thuận 2 năm tù về việc giả mạo và tiêu tiền kết. Tòa Thượng-thẩm bác án ấy, cho là việc bội-tín chứ không phải là giả-mạo và tiêu tiền kết, và phạt 6 tháng tù nhưng cho được hưởng án treo, vì xét cần cước xưa nay là người tốt.

Hãng tẩu thủy SAUVAGE có lời báo-cáo để các quí-khách biết rằng về vụ nước cạn, giờ tầu chạy đường Tuyên Quang, Chợ Bờ lại bắt đầu từ thứ hai 30 Novembre 1925.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Renault » 6 mã-lực, ba chỗ ngồi, kiểu xe 1923 hãy còn mới, giá 800 $.

Hỏi tại trường Bảo-hộ.

HỘI CHỢ HANOI

Ta chớ bỏ hoài mà không đến xem chỗ mới bầy các thứ ô tô của xưởng Aviat tại Hội chợ.

Monsieur Albert Ronfaut

Có lời kính-cáo để người Nam và người Khách ở Bắc-kỳ biết rằng ai có việc giao-thiệp với các tòa nam-án xử việc hộ, các tòa án công sứ các tỉnh, các sở trong xứ, các sở trung-ương, nói tóm lại về tất cả các việc giao-thiệp với tòa án, và chánh-phủ ông cũng sẵn lòng giúp đỡ bảo ban.

Bắt đầu từ ngày 15 này ông tiếp khách ở nhà ông số 48 bis, phố Borgnis Desbordes, từ 8 giờ đến 11 giờ, và từ 14 giờ đến 17 giờ.

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng ông Nguyễn-hữu-Biều, vừa mới tạ thế tại qui-xá, phố Bourret, vậy có mấy lời kính viếng ông và chia buồn cùng qui-quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi chẳng may gặp sự buồn rầu có lời kính-cáo cùng các cụ, các ông, các bà biết cho rằng : Phụ quân, thân-phụ chúng tôi là :

Ông NGUYỄN-HỮU-BIỀU

hưởng thọ 45 tuổi

Nguyên chánh-tổng thưởng-thụ chánh bát phẩm

tạ thế hồ 8 giờ sáng ngày 24 tức là 9 décembre 1925 tại tư-xứ phố Bourret số 5.

Chúng tôi định 7 giờ sáng mai rước linh-cữu về an-táng tại bản-xã làng Vân-đình, tổng Cổ-điển, huyện Thanh-trì, tỉnh Hà-đông.

Vị vong nhân :

Mme Vve Nguyễn-hữu-Biều

Thứ thất : Phạm-thị-Lễ

Có tử : Nguyễn-hữu-Tô và vợ Nguyễn-hữu-Uỷ

Đồng gia-quyến kính cáo.

Lời đăng báo này thay giấy cáo-phó

Cái nạn ô-tô. — Chiều hôm nay vào hồi 2 giờ, một cái xe sắt trên có một bà già ngồi, đi ở đường tòa án lên đầu nhà ấy, vừa chạy được mấy bước gần cửa sở sen đầm, bất thình lình có một cái xe ô-tô trong có hai người Âu và một người cầm cây sầm sầm ở đầu phố nhà thương lại, vì ô-tô đi sát vào cái xe sắt này quá, xe sắt cũ phải tránh vào đến tòa bờ hè rồi mà cũng bị xe ô-tô đẹp mạnh quá, đến nỗi cái xe đổ ập xuống một cái cũng xe và vào một cây bị gãy. Người đàn bà ngồi xe chỉ bị ngã đau và mâm thì méo, mãi không nói được. Người chủ xe tỏ tờ số 1696 có lại trình sở cảnh sát trong trông, người ấy xe ấy tên là Ng-văn-Tuân cũng đi theo. Sau có một người đội sếp tây một người ta đến lận chở xe đưa nhau, xem xét rồi cho đưa cả xe và người lên bót hàng-bạn.

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot » thiệt tốt, 10 mã-lực, giá 900 $. Hỏi tại số 55, đường Đồng-khánh, Hanoi.

CÁC BẠP CHỚP BÓNG HANOI

CINÉMA PALACE

Một tuần-lễ chiếu bóng rất đặc-biệt !!!

Từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 Décembre 1925,

L'AFFICHE

Bức tranh phô-bày kịch hấp dẫn nhất hoàn-cầu của điện-ảnh.

Quan Đốc-tờ Bi-co-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh hột thương, cảm vì ngã nước, các bệnh lậu, giang mai, lở, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gio, số nhà 33, Hanoi, ông nói 314.

Quan Đốc-tờ có cả nhà cho người đẻ, người ốm đến nằm, ai cần lại hỏi. 2062

Các trường Nhà-nước. — Các trường Nhà-nước và trường tư-thục mở ra bao nhiêu sẵng không đủ cho con trẻ thành-phố đến học. Bởi vậy độ này Nhà-nước lại mở rất lắm, năm nay nhờ về cái dịch trận hè mà nước đầu-xảo canh nông bất đi, cho nên nhà Học-chính mới có chỗ dùng những chuồng súc vật ở phố Reinach mà làm trường học tạy không được phép vệ-sinh, nhưng cũng có chỗ cho con nhà nghèo khỏi mất tiền đi học tư, chắc rằng những trường mở ở trên chuồng vật ấy làm ở tạm đó thôi.

Sau đây xin đăng một tờ lai cảo của nhà Học-chính như sau này :

Nha Học-chính Bắc-kỳ có nhời bá cáo cho dân thành-phố Hanoi biết rằng đến ngày 18 décembre này ở trường Sơ học Pháp-Việt con giai phố Reinach gần bảo-tàng-viện Maurice Long lại mở thêm một lớp Đông-Âu và một lớp Dự-bị nữa.

Số học-trò định lấy là 100 của ra như sau này :

60 vào lớp đồng-ấu,

40 vào lớp dự-bị.

Những trẻ con xin vào lớp đồng-ấu, ít ra cũng phải 7 tuổi, vào lớp dự-bị ít ra cũng phải 8 tuổi.

Những đơn xin học phải có giấy khai-sinh đính theo và phải gửi đến ông đốc trường Pháp Việt phía Nam — Hồi ở trường Sinh-từ.

Hội Trí tri. — Đến tối thứ năm là ngày mùng mười tháng chạp tây này, sẽ đọc bài diễn-thuyết của ông Bùi-huy-Tiến, Tuần-phủ Bắc-giang, về « việc cải lương hương-tục ». Vậy mời các ngài hội-viên đến tối hôm ấy đến dự thính cho đông.

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

Một phim ảnh mỹ-thuật

LA MAISON DU MYSTERE

CHƯƠNG TRÌNH THỨ HAI

Từ ngày thứ ba 8 đến ngày thứ hai 14 Décembre 1925

Hồi thứ sáu : La voix du sang.

Hồi thứ bảy : Les caprices du destin.

Hồi thứ tám : Les champs clos.

Hồi thứ chín : Les engoulsés de coradin.

Hồi thứ mười : Le triomphode l'amour.

Chương trình dài, nên từng 21 quý sẽ bắt đầu. Thứ năm, thứ bảy, chủ nhật chiếu hai ngày đúng mười hay giờ chiếu

HIỆU BÁO CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN VỀ HÀNG (CATALOGUE) Ở BÀY

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bắc-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thuyền đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd Ai-cập Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu. bệnh giang mai

Giờ khám bệnh : Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÀM CHỨNG : Giá 1 $ 50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 23 giáp mặt số 226 KMH.

TRUNG BẮC HỌC HIỆU

22 phố Nhà-thờ

Tại *Trung-Bắc Học-Hiệu* đã bắt đầu mở lớp dạy các học-sinh đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt, từ tối 1er décembre cho các học-sinh đã có bằng ấy rồi mà muốn thi vào các trường đệ nhị cấp.

Số học-trò lấy vào trường cũng theo như các lớp ban ngày chỉ lấy có giới hạn thôi.

Học-phí định mỗi tháng là ba đồng. Giấy xin học gửi đến *Trung-Bắc Học Hiệu*, số 22 phố Nhà-thờ (Rue Lamblo').

Cái nạn hàng ngày. — Hồi 4 giờ rưỡi chiều hôm qua, một bà cụ tên là Nguyễn-thị-San, 62 tuổi, ở Thanh-hóa ra Hanoi, đang đi ở phố hàng Bông, thì bị một chiếc xe cao su đâ ngã xa vào vai người lái, đụng phải bà cụ ngã bị thương, phải đưa về nhà thương mà buộc thuốc. Tuy mà cái xe kéo cứ chạy biến mất, chẳng biết số hiệu bao nhiêu.

Âu đả. — Hồi 11 giờ ngày 8 vừa rồi, tại phố Wiele, có đám đánh nhau, một người phu xe tên là Phạm-v-Tế, 52 tuổi, ở Bạch-mai, bị thương, phải đưa vào nhà thương điều trị.

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm pháo.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Hội-đồng thành-phố — Tối thứ ba 7 décembre 1925 hội-đồng thành-phố đã họp ở buồng hội-đồng như mọi lần, do quan Đốc-lý Krautheimer chủ tọa, M. Godelin làm thư-ký cho hội-đồng.

Các việc hỏi ý-kiến gửi đi từng nhà một

Việc số 9 ngày 16 septembre 1925 hoãn ra lần năm 1925 của M. Lézer được chuẩn-y.

Việc số 10 ngày 25 septembre 1925 cử hai ông nghị-viên thành-phố sung vào hội-đồng xét cách cấm coa đường thuộc-địa số 5 thế nào là tiện, thì nhiều người cử MM. Forest và Faurel.

Việc nói phố l'Agent Guinet

M. Fentrier trình rằng : việc nới phố l'Agent Guinet đã nhiều lần xảy đến, nhưng lần nào cũng phải đình lại, là vì cái vấn-đề mua đất của các địa-chủ đòi rất cắt. Và phố Đầu cầu ngày nay đã sửa sang lại, lối sang nhà ga hàng hóa sẽ tiện lợi, nếu còn nối thêm phố l'Agent Guinet nữa, thật là thừa, nhưng để được sự đi vòng ra ra một tí, thì lại phải mất điều bất tiện là cắt ngang đường xe hỏa ngay sát sang ghi vào nhà ga Công-ty Hỏa-xa không tung đổi chỗ sang ghi đi chỗ khác, là vì lẽ hàng ngày vẫn phải dùng khúc đường đó, để dồn toa, không những thế, phí tiền đổi chỗ sang ghi sẽ nặng Hỏa-xa xét ra nhiều lắm, và chỗ đặt khác cũng không xa toa đường nối đó được bao nhiêu thì hội-đồng bác hẳn không lấm nữa ; nhưng muốn cho những người có đất ở hai bên khúc đường nắp mở đó được khỏi sự thiệt thòi thì đợi bao giờ điền-hình xong với những nhà có đất nhượng không cho thành-phố, mới sẽ làm hai cái mặt là để tiện hơn cả. Hội-đồng thuận theo cách sau này.

Việc cho thuê đất

Cũng M. Fentrier đọc tờ trình.

Những đất cho các tư-gia thuê, hạn sống-tác đã xét kỹ càng và định giá cho thuê 30 đồng một mẫu tây (centare) trong một năm những đất ruộng về hữu-ngạn sông Cửa-cấm và 10 đồng một mẫu tây những đất ruộng về tả-ngạn. Còn đất thuê làm xưởng hay làm lán thì cứ tính như giá thường là 3 xu một thước vuông.

Hội-đồng chuẩn-y để quan Đốc-lý cứ theo cách thức như thế mà cho thuê

Đặt một viên kỹ sư trông coi điện-khí

Vẫn M. Fentrier đọc tờ trình.

Việc đặt điện-khí ở Bắc-kỳ ngày một mở-mang mãi ra thì hãy giờ cần phải đặt một sở riêng giao cho một viên kỹ-sư trông coi (ở dưới quyền quan chánh kỹ-sư thuộc-địa) để tiện sự thông tin và khám xét. Viên kỹ sư trông coi riêng hai thành-phố Hanoi và Haiphong và công việc đã làm hay sắp làm ở mấy tỉnh chính ở Bắc-kỳ như là Nam-định, Hải-dương, Bắc-ninh, Lạng-sơn v. v.

Ngày 23 Novembre trước quan Thống-sứ tư hội thành-phố Haiphong có ưng-thuận việc đó thì phải chịu một phần lương và các phí tổn khác cho viên ấy

M. Lang học ở trường Điện-học điện khí ở Paris có kinh-nghiệm nhiều, về công-nghệ sẽ sung-chức đó. Sau công tác xét trong chịu các khoản cho thành phố là một phần tư phí tổn về việc này nhưng hội-đồng bác không thuận.

Việc hầy một căn nhà của thành phố và chữa lại đường Bonnal

Quan-kiểu mỗi ngày một mở rộng thì con đường Bonnal phải sửa sang lại. Và ống dẫn nước xuống Quan-khẩu cũng đã rời đi chỗ khác thì căn nhà chứa những vải rồng và vật-liệu khác ở cạnh đường Bonnal đã rất vô ích, nên ngày 30 Novembre vừa rồi, phòng Thương mại viết thư yêu-cầu hầy đi.

Quan Đốc-lý nói rằng ngài đã xét việc ấy chính hợp ý ngài, thì hội-đồng cũng chuẩn-y cho việc hầy căn nhà đó đi. Còn việc mở rộng phố Bonnal chưa định xong cách thức, bao giờ sở Công-tác thảo xong, ngài sẽ thay mặt hội-đồng cho thi-hành. Hội-đồng bằng lòng.

Việc xây cống ở phố Marine

Ngày 25 octobre sở Crédit Foncier de l'Indochine viết thư ngỏ ý-kiến muốn xây cống thoát nước cho những nhà của sở ấy ở Hạ-lý, nhưng còn hỏ chưa ra một khúc ở phố Marine thuộc của thành-phố phải xây lấy hai dãy nhà ở cạnh đường. Quan Đốc-lý nói rằng sở dự-toán năm 1926 không còn khoản nào để đương cho công việc đó, thế mà sở Crédit Foncier lại có hứa nhận làm chịu cho thành-phố theo giá 1200 đồng một trăm thước ống máng và bốn đường ống nhánh.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Số 347

THÚY-HỦ

NGUYỄN-BỘ-MỤC dịch thuật

« *Lương-sơn-bạc cùng Tăng đầu-*
« *thì xưa nay vẫn không thù oán,*
« *cũng chẳng xâm phạm đến bờ cõi*
« *của nhau bao giờ. Chỉ vì nhà người*
« *gây nên tội-ác, mà để đến bây giờ*
« *thành mối oan-nghiệt.*

« *Nếu muốn giảng hòa thì phải trả*
« *lại những sổ ngựa đã cướp lấy*
« *trong hai lần trước. Lại đưa nộp*
« *cả đứa hung-đồ cướp ngựa là Ô-*
« *bảo-từ kia và số ngựa lúa để khao*
« *thưởng quân sĩ.*

« *Đã đốc lòng trung thành thì lẽ sở*
« *chớ sai, nhược bằng còn có biển-dị*
« *điều gì, bấy giờ ta sẽ liệu cách xử-*
« *trí.* »

Tăng trưởng-quan cùng *Sử văn-cung* xem xong, ai nấy đều có lòng lo-sợ. Ngày hôm sau, *Tăng* trưởng-quan lại sai sứ sang nói với *Tống-giang* rằng :

— Nếu muốn đổi *Ức-bảo từ* thì cũng xin cho một người sang để làm tin.

Tống-giang và *Ngô-dụng* liền sai *Thời-thiên*, *Lý-qui*, *Phàn-thụy*, *Hạng-sung*, *Lý cổn* năm người cùng sang để làm tin. Khi sắp ra đi, *Ngô dụng* ghé tai *Thời thiên* mà dặn bảo mưu-kế.

Thời thiên cùng bốn vị hảo-hán đi sang *Tăng đầu thị*. *Thời thiên* nói với *Tăng* trưởng-quan rằng :

— Chúng tôi vâng tướng-lệnh sai sang đây để giảng hòa.

Sử văn cung nói :

— *Ngô-dụng* dùm sai năm người cùng sang để làm tin, vì thật đã không có mưu-kế.

Lý qui nổi giận, tám ngay lấy *Sử văn-cung* mà đánh. *Tăng* trưởng-quan vội-vàng khuyên can. *Thời-thiên* nói :

— *Lý qui* dẫu có tính thô-mãng, nhưng vốn là một người tâm-phúc của ông *Tống công-minh*, cho nên mới sai sang đây, xin chớ sinh lòng nghi hoặc.

Tăng trưởng-quan chỉ một mực muốn giảng-hòa, vậy nên không nghe lời *Sử văn cung* nói, liền bảo người đặt ẩc khoản-đãi và mời vào yên nghỉ ở trong chùa *Pháp hoa* : lại sai năm trăm quân trước sau vây bọc, rồi mới sai *Tăng-thăng* cùng *Ức-bảo-từ* sang trại *Tống-giang* để giảng-hòa.

Khi hai người sang tới nơi, vào bái yết *Tống-giang* ở trung-quân-trại, lại đem nộp trả những số ngựa đã cướp lấy trong hai lần trước, và một xe vàng lụa để khao thưởng quân-sĩ nữa.

Tống-giang xem xong lại nói :

— Những ngựa này toàn là số ngựa bị cướp lấy sau, còn con ngựa *Thiên-lý bạch long câu chiếu-dạ ngọc-sư tử-mã* của *Đoàn cảnh trụ* đưa đến lần trước, sao không thấy đem sang nộp ?

Tăng thăng nói :

— Con ngựa ấy nguyên sư-phụ tôi là *Sử-văn-cung* để dùng cưỡi, cho nên không đem đến.

Tống-giang nói :

— Nhà ngươi mau mau viết thư sai người về đi lấy con ngựa ấy sang đây trả lại.

Tăng thăng liền viết thư sai người về trại lấy con ngựa ấy. *Sử-văn-cung* nói :

— Con ngựa nào thì trả không tiếc chứ con ngựa ấy quyết không bao giờ chịu trả

Người nhà đi lại đã hai ba lần không xong. *Tống-giang* nhất định đòi cho được con ngựa ấy. *Sử-văn-cung* sai người cầm mời rằng :

— Nếu muốn đòi lấy con ngựa ấy thì phải rút quân kéo lui, ta sẽ đưa sang trả.

Tống-giang nghe được tin ấy, lại cùng *Ngô dụng* thương nghị, chưa biết quyết định ra làm sao. Bỗng có thám tử về phi báo rằng :

— *Thanh châu* và *Lăng-châu* hai mặt đều có quân-mã kéo đến.

Tống-giang nói :

— Nếu chúng ta bỏ được tin này thì tất nhiên sinh lòng bỏ-đi.

Tống giang một trước hiện-lệnh sai *Quan-thắng*, *Đan đình khuê* và *Ngụy-định-quốc* đi đón đánh quân-mã *Thanh-châu* ; *Hoa-vinh*, *Mã lân* và *Đặng-phi* đi đón đánh quân-mã *Lăng-châu*.

Khi mọi người vâng lệnh đi rồi, *Tống-giang* mật gọi *Ức bảo từ* vào, rồi dùng lời nói khéo mà phủ-dụ, lại lấy ân nghĩa tiếp đãi một cách rất tử-tế.

Tống-giang bảo rằng :

— Nhà ngươi lập được cái công-trạng này thì ta sẽ cho làm một vị đầu-lĩnh ở trong sơn-trại. Còn cái thù cướp ngựa kia, xin bỏ mất tên thù rằng không kể chi đến nữa ! Nếu nhà ngươi không chịu theo lời thì *Tăng-đầu thị* này cũng sắp tàn-phá đến nơi. Thử ý nhà ngươi định thế nào.

Ức-bảo-từ nghe nói, vội vàng sụp lạy tỏ nguyện xin theo mệnh-lệnh. *Ngô-dụng* bày mưu, bảo *Ức-bảo-từ* rằng :

— Bây giờ nhà-ngươi giả cách trở về nói với *Sử văn-cung* rằng : « Tôi cùng *Tăng-thăng* sang trại *Tống-giang* đã đủ rõ được thực tình. Hiện nay chỉ ý *Tống-giang* chỉ muốn lấy con ngựa *Thiên lý-mã*, chứ không phải thật định giảng hòa. Nếu ta trả ngựa cho hắn rồi, tất hắn sinh lòng biến dị. Ngày nay hắn nghe tin *Thanh-châu* và *Lăng-châu* hai mặt đã có cứu binh tiếp đến thì trong lòng đang hoảng hốt kinh sợ, vậy ta nên thừa thế mà dùng kế, chớ bỏ mất cái cơ hội này ! » Ngươi cứ bảo *Sử-văn-cung* như thế, nếu hắn tin thì cơ thì ta sẽ có cách xử-trí.

Ức bảo từ vâng lời *Tống giang*, tức thì về trại *Sử văn-cung*, đem những sự-tình vừa nói trên này thuật lại một lượt. *Sử-văn-cung* liền đưa *Ức-bảo từ* vào yết-kiến *Tăng* trưởng quan và giải bày những nông nỗi. *Tống-giang* không thực bụng giảng-hòa, ta nên mau mau thừa thế mà đem quân đến cướp trại.

Tăng trưởng-quan nói :

— Con ta là *Tăng-thăng* còn ở bên ấy, nếu ta đem quân cướp trại, lỡ hại chẳng giết mất.

Sử văn cung nói :

— Ta phá vỡ trại hắn mà cứu lấy *Tăng-thăng*, chứ có ngại chi. Đêm nay nên truyền lệnh cho các trại ta hết thảy đem quân đến đánh trại *Tống-giang*. Con rắn đã chặt được đầu thì còn các trại khác cũng vô dụng. Khi thu quân về, bấy giờ ta sẽ giết họn *Lý-qui* năm người, cũng chưa lấy chi làm chậm.

Tăng trưởng-quan nói :

— Giáo-sư nên phải dùng kế cho kẻo mới được !

Bấy giờ *Sử văn-cung* mật truyền hiện-lệnh cho *Tô-đình* ở bìa trại, *Tăng-khởi* ở đông-trại, *Tăng-mật* ở nam-trại, đề đem hơn 5 vạn quân cướp trại *Tống-giang*. *Ức-bảo từ* lại lên về trong chùa *Pháp-hoa* thăm họn *Lý qui* năm người, và mật báo tin-tức cho *Thời-thiên* hiết.

Lại nói chuyện khi *Ức-bảo-từ* đi khỏi rồi, *Tống-giang* bàn với *Ngô-dụng* rằng :

— Chưa hiết kế này về sau thành ra thế nào.

Ngô-dụng nói :

— Nếu *Ức-bảo-từ* không về, tức là trong kế của ta rồi ! Đêm nay chúng đem quân đến cướp trại thì ta nên rút ra mai phục ở hai bên ngoài, rồi sai *Lỗ trí-thâm* và *Vũ-tăng* đem bộ-quân đến đánh đông-trại, *Châu-đồng* và *Lôi-hoành* đem bộ-quân đến đánh tây-trại. *Dương-chí* và *Sử-tiến* đem mã-quân đến đánh bắc-trại. Đó là cái kế « *Phiên-khuyển phục oan* » có thể trăm phần là trăm cũng ắt trăm vậy.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

DE VICTOR HUGO

(Suite)

Soit dit en passant, c'est une chose assez hideuse que le succès. Sa fausse ressemblance avec le mérite trompe les hommes. Pour la foule, la réussite a presque le même profil que la suprématie. Le succès, ce ménechme du talent, a une dupe : l'histoire. Juvénal et Tacite seuls en bougonnent De nos jours, une philosophie à peu près officielle est entrée en domesticité chez lui, porte la livrée du succès, et fait le service de son antichambre. Réussissez : théorie. Prospérité suppose Capacité. Gagnez à la loterie, vous voilà un habile homme. Qui triomphe est vénéré. Naissez coiffe, tout est là. Ayez de la chance, vous aurez le reste ; soyez heureux, on vous croira grand. En dehors des cinq ou six exceptions immenses qui font l'éclat d'un siècle, l'admiration contemporaine n'est guère que myopie. Dorure est or. Etre le premier venu, cela ne gâte rien, pourvu qu'on soit le parvenu. Le vulgaire est un vieux Narcisse qui s'adore lui-même et qui applaudit le vulgaire. Cette faculté suprême par laquelle on est Moïse, Eschyle, Dante, Michel-Ange ou Napoléon, la multitude la décerne d'emblée et par acclamation à quiconque atteint son but dans quoi que ce soit. Qu'un notaire se transbigure en député, qu'un faux Corneille tasse Tiridate, qu'un eunuque parvienne à posséder un harem, qu'un Prud'homme militaire gagne par accident la bataille décisive d'une époque, qu'un apothicaire invente les semelles de carton pour l'armée de Sambre-et-Meuse et se construise, avec ce carton vendu pour du cuir, quatre cent mille livres de rentes, qu'un porte-balle épouse l'usure et la fasse accoucher de sept ou huit millions dont il est le père et dont elle est la mère, qu'un prédicateur devienne evêque par le nasillement, qu'un intendant de bonne maison soit si riche en sortant de service qu'on le fasse ministre des finances, les hommes appellent cela Genie, de même qu'ils appellent Beauté la figure de Mousqueton et Majesté l'encolure de Claude. Ils confondent avec les constellations de l'abîme les etoiles que font dans la vase molle du bourbier les pattes des canards.

XIII

Ce qu'il croyait.

Au point de vue de l'orthodoxie, nous n'avons point à sonder M. l'evêque de Digne. Devant une telle âme, nous ne nous sentons en humeur que de respect. La conscience du juste doit être crue sur parole D'ailleurs de certaines natures etant données, nous admettons le developpement possible de toutes les beautés de la vertu humaine dans une croyance différente de la notre.

Que pensait il de ce dogme-ci ou de ce mystère-là ? Les secrets du for interieur ne sont connus que de la tombe ou les âmes entrent nues. Ce dont nous sommes certains, c'est que jamais les difficultés de loi ne se résolvaient pour lui en hypocrisie. Aucune pourriture n'est possible au diamant. Il croyait le plus qu'il pouvait. Credo in Patrem, s'ecriait-il souvent. Puisant d'ailleurs dans les bonnes œuvres cette quantité de satisfaction qui suffit à la conscience, et qui vous dit tout bas : Tu es avec Dieu.

Ce que nous croyons devoir noter, c'est que, en dehors, pour ainsi dire, et au delà de sa foi, l'evêque avait un exces d'amour. C'est par là, quia multum amavit, qu'il était jugé vulnérable par les hommes sérieux, les personnes graves et les gens raisonnables, locutions favorites de notre triste monde ou l'égoïsme reçoit le mot d'ordre du pédantisme. Qu'était-ce que cet exces d'amour ? C'était une bienveillance sereine, débordant les hommes, comme nous l'avons indiqué déjà, et, dans l'occasion, s'étendant jusqu'aux choses. Il vivait sans dédain. Il était indulgent pour la création de Dieu. Tout homme, même le meilleur, a en lui une dureté irréfléchie qu'il tient en réserve pour l'animal. L'évêque de Digne n'avait point cette dureté-là, particulière à beaucoup de prêtres pourtant.

(A suivre)

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. **3 $ 00**
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. **3 . 00**
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . **3 . 00**
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá . . . . **4 . 00**
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(Tiếp theo)

Tiện đây ta xin nói, không có cái gì nên ghê tởm cho bằng cái thắng-vận. Bởi vì người mất phẩm hay lẫn thắng-vận với công-đức. Chúng nhân thường cứ thấy làm được là khen hay. Việc thành cho là việc phải. Thành-đạt, nhìn không kỹ thường lầm mất nó với tài-năng, đôi được một thứ : Sử-ký. Trong các sử-gia duy có ông *Juvénal* và ông *Tacite* là lầm-thắng, không chịu cái chủ-nghĩa ưu-thắng. Như tại đương kim thế-giới thì tự-bổ luận-lí cũng có một thứ luận-lí luôn-lôi vào làm môn-hạ cho kẻ thắng, đeo lon mặc áo dấu riêng, dưng canh cửa để liệu mặt ma cho khách ra vào. Qui bổ được : đó là gồm một lý-thuyết. Gặp may gọi là có tài. Đánh sổ mà trúng, ấy là một người đánh bạc cao. Ở đời ai thắng thế-nhân phải tôn phải trọng. Cha mẹ sinh ra ta mà có mũ sắn, đạo làm người cốt từ ở đó. Qui hồ ta có vận may, bao nhiêu cái khác rồi có dũ. Hễ mình sung-sướng thì người ta tất cho là mình hay. Cứ suy trong cái dư-luận của thế-nhân, trừ ra một vài người thế-nhân xưng-tụng, thật là đích-đáng, thật làm vẻ vang rực-rỡ cho cả một thế-kỉ, còn thì thật là mất thiên-hạ quảng-giả. Vàng mà cho là vàng thật. Người ở đâu mới đến cũng không tôn hại việc gì, qui hồ là người đã đến nơi. Thì ra kẻ tâm-thường cũng như là anh *Narcisse* trong cổ-tích (1), tự mình lại yêu mình, cho nên mới hay vỗ tay khen kẻ tâm-thường. Cái tài-năng xuất chúng của những người nên được bậc *Moïse* (2) bậc *Eschyle* (3), bậc *Dante* (4), bậc *Michel-Ange* (5), hay là bậc *Napoléon* thì chúng-nhân thường cứ thấy ai đạt được mục-đích là cho rằng có, bất luận là mục-đích nào. Một nhà tài-khế kia mà trúng tuyển được vào nghị-viện ; một nhà *Corneille* (6) giả-danh kia viết bài bi-kịch *Tiridate* ; một nhà hoạn-quan kia mà có được một a-phòng ; một nhà *Prudhomme* (7) làm ông tướng mà gặp vận thắng được một trận quyết chiến ; một anh bán thuốc kia mà chế được ra thứ để giấy bằng giấy bồi, để bán cho dao quân hai *Sambre et Meuse*, rồi nhờ cái việc bán đó giấy làm đồ đa đó mà gây được nên đại-tư-bản mỗi năm thanh bổn mươi vạn lợi-tức ; một anh hàng xén bán rong kia, cứu được cái nghề cho vay một vốn bốn lời làm vợ, tôi đề ra bảy tám triệu ; một nhà trạng giáo kia mà chế nên nhiều giọng mũi mà làm nên được giám mục ; một nhà quảng gà cho nhà giàu kia, an cấp cho chức ten được bậc đích-quốc phu giá ra khỏi cửa chỉ được làm đến thương thư bổ Hộ, thế nhân gọi những hạng ấy là kẻ tài, thì có khác gì gọi cái mặt thắng *Mousqueton* là khôi-ngô thanh-nhã ; có khác gì thằng cai cối bổ của thắng *Claude* (8) mà gọi là uy-nghi Thiên-tử. Chẳng qua là quáng-lòa nơm cá vết chân vịt trên đồng bùn ấy mà gọi rằng sao.

XIII

Cái lòng tin của ông Myriel

Về cái phương-diện tôn-giáo của ông giám-mục thành *Digne*, thì chúng ta không cần phải đò xét vào bụng ông. Trong thấy một cái linh-hồn trần-tinh như thế, thì chúng ta chỉ muốn chắp tay qui xuống mà thờ. Phàm lương tâm của một người chính-trực ai nấy phải nhận một mà tin. Và lại khi ta đã công-nhận rằng, thế-gian có kẻ thế nầy thế khác, thì mỗi người một tư cách, mỗi vẻ hay, một vẻ đẹp, đâu cái sung-túc của người ta không y như sung-túc của ta, nhưng mỗi lòi người có một cách tu-thân riêng, mà nên bậc chí-thiện riêng của từng người.

Hoặc giả ông có cái quan-niệm nào riêng về cái thần-truyện nầy, hay về một cái mầu-nhiệm khác. Đó là những sự bí-mật của lương-tâm ông, duy chỉ đến lúc linh-hồn ông đã trần hết cái hình-thức trên đời mà xuống lỗ, là cái mà no được biết mà thôi. Duy chúng ta chỉ chắc được có một điều, là phàm ông đã tin cái gì, là thành-thực mà tin, chứ không như những kẻ vô thanh tin, mà làm ra những cách giả đối, cốt lấy nhỉ-mục quan chiêm của thiên-hạ mà thôi. Phàm ngọc kim-cương, không ưa được cái gì ô-uế. Ông tin thì tin hết sức. Thường ông vẫn nói câu la-tinh *Credo in Patrem* nghĩa là : Ta tin ở đức Chúa Cha.

Và ông thường lấy việc thiện làm cái mối thỏa-thuê cho lương-tâm, vì khi làm việc thiện thì tự-bổ có thần ghé tai mà bảo ta : Làm như vậy là được lòng Thiên-chúa.

Có một điều ta nên chép, là ngoại giả cái lòng thanh tin của ông, ông lại có thêm một tấm lòng bác ái vô-hạn. Những người dưng-dản, những người nghiêm-nghị, những kẻ biết điều, thường lấy cái lòng bác ái ấy mà bảo rằng chính đó là chỗ hở-cơ của ông vậy. Những người dưng-dản, những người nghiêm-nghị, những kẻ biết điều, đó là những tiếng xưng-hô người ta rất ưa, trong cái xã-hội te-ngát kim-thời, là cái xã-hội những người ích-kỉ phải tùy tòng những kẻ khoa-trương học-thức dầu lưỡi, cả từ trong tiếng nói. Tấm lòng bác ái vô-hạn của ông giám-mục ấy ra làm sao ? Nó là một thứ nhân-tư điểm-tĩnh, chẳng những đối với người đồng-loại, mà lại còn lan ra đến cả sự vật nữa. Ông không khinh ai, ông không ré-rung cái gì hết. Ông ở nhân-tư với hết thảy những sự mà Thiên-chúa đã sáng tạo ra. Phàm người ta, dầu lòng tư-thiện đến dầu cũng vậy, thường bao giờ cũng vẫn dành một bên bụng một thứ vô tình mà tệ-ác đối với các loài vật. Tuy rằng cái lòng vô tình tệ-ác ấy, nhiều nhà thầy-cả cũng cho duy có ông, giám-mục thành *Digne* là không.....

(Còn nữa)

1. Sự tích này lấy ở trong những chuyện hoang đường nước Hi-lạp. *Narcisse* là một gã thanh-niên xinh đẹp lạ lùng, mà gái nào ve cũng không được. Nữ-thần *Echo* thương tư đến nỗi khô héo cả người, về sau chỉ còn có tiếng nói. *Echo* bảy giờ nghĩa là cái tiếng vang. Một hôm *Narcisse* đi chơi trong rừng nhảm xuống suối, nom thấy bóng mình đẹp quá, tự mình lại phải lòng mình, muốn ôm lấy bóng mà không được, sau tự vẫn.

2. *Moïse*, là một nhà thiết pháp đời thái cổ, đã lập ra chế độ cổ điển Do-thái.

3. *Eschyle*, là một nhà thi sĩ đại danh nước Hi-lạp ngày xưa, có thể coi được là tổ sư nghề làm bi kịch.

4. *Dante*, đại danh thi sĩ nước Ý đại lị.

5. *Michel Ange*, đại danh họa sĩ nước Ý đại lị.

6. *Corneille*, đại danh thi sĩ nước Pháp, đã làm ra nhiều bài bi kịch rất hay.

7. *Joseph Prudhomme*, là một bọng người tự phu, không biết gì mà lại hay khoa trương, việc gì cũng vênh mặt nói khôn nói khéo, do ông *H. Monnier* đã đề ra trong tiểu thuyết.

8. *Claude*, tên một vị bộn quân La mã đời xưa, thường dùng để nói một người, nga xuẩn mà lại có chức vị lớn

CÁI GIÁ TIỀN CỦA MẤY TÒA NHÀ CHỌC GIỜI Ở HOA-KỲ

Những tòa nhà chọc giời ở New-York vốn lúc làm đã to tiền lắm rồi, đến nay vật liệu đắt đỏ, thì cái giá lại tăng lên bội phần nữa,

Tòa nhà Equitable Building hiện nay đáng giá tới 600 đến 700 triệu quan (tính theo giá dollars đồ đồng là 20 quan). Tòa nhà Woolworth Building cũng đáng giá một nửa số tiền ấy. Còn có hai tòa nhà nữa đáng giá 300 triệu, và nhiều tòa nhà khác đáng giá 200 triệu. Còn những tòa nhà 100 triệu quan, nghĩa là 5 triệu dollars thì nhiều lắm, không kể được.

Các khách sạn đất tiền cũng nhiều lắm. Ở New York có bảy cái giá hơn 200 triệu quan, và một nửa tá vào khoảng từ 100 đến 200 triệu quan.

SỐ TIỀN NỘI-TRÁI CỦA NƯỚC PHÁP

Số nội trái của nước Pháp [illegible] làm hai hạng : một hạng dài hạn, và một hạng ngắn hạn. Hạng dài hạn là các trái phiếu, cứ kỳ hạn được lĩnh lãi :

Hạng 1 /1 tức 3 /.: Số lời về trái phiếu phát hành cộng là 657.666.528 quan, số tiền lời về trái phiếu hiện còn lưu hành, cộng là 592 212 972 quan. Hạng lợi tức 5 /. 1915 1916 : Số lời về trái-phiếu phát hành cộng là 1 333 326.251 quan, số lời về trái phiếu còn lưu hành là 942.571.099 quan. Hạng 4 /. 1917 : số lời về trái phiếu phát hành 595.322.054 quan, số lời về trái-phiếu còn lưu hành là 360.189 336 quan. Hạng 4 /. 1918 : số lời về trái-phiếu phát hành là 1.254.666 216 quan và số lời về trái-phiếu còn lưu-hành là 824 3.5 779 quan. Hạng 6 /. 1920 : số lời về trái-phiếu phát hành 1 688 344.884 quan, và số lời về trái-phiếu còn lưu hành là 1 587 : 56 587 quan. Hạng 6 /. về khoản bồi-thường chiến-tranh : số lời về trái-phiếu phát hành là 73 059. 8/3 quan, nguyên số vẫn còn lưu-hành. Hạng 3 /. hoàn vốn dần : số lời về trái phiếu phát hành là 127.624.395 quan, số lời về trái phiếu còn lại 83.712.380 quan. Hạng 3 /. /. hoàn vốn dần : số lời về trái-phiếu phát hành 30.961.49) quan, số lời về trái-phiếu còn lại : 45 .674 quan. Hạng 5 /. hoàn vốn dần : Số lời về trái phiếu phát hành 867.097.333 quan, số lời về trái-phiếu còn lại : 566 937. 071 quan. Số tổng cộng lợi tức về trái-phiếu phát hành 6 550.468.946 quan, và số tổng cộng lợi tức về trái phiếu còn lại 5 010 515.681 quan. Các số lỗ lã số lợi tức phải giả mỗi năm.

Còn trái khoản ngắn hạn thì tính bằng vốn, chứ không tính bằng lợi tức là :

Trái đơn ngân khố : 5.213.047.000 quan ; quốc-phòng trái đơn 56.287. 000.000 quan ; tiền ký ở ngân-khố 6.781.200.000 quan ; nhà Pháp-quốc ngân-hàng cho ngân-khố vay 31.000. 000.000 quan. Tổng cộng 99.281.247. 000 quan.

Luyện tập quốc-văn

Thân ái

Thân-ái nghĩa là gì ? Thân-ái nghĩa là biết gần gũi nhau, biết mến yêu nhau, bao nghành gom như một, khác họ gọi là chung, tứ hải giai thị huynh đệ xưa cách như sinh một nhà. Trong một nhà, một nước dẫu rằng chia ra nhiều cảnh, song cũng là một gốc một cối cả, tai dây thân phải dàng cho chặt, giải ái phải kết cho bền. Kẻ trên trông xuống, người dưới trông lên, mạnh bênh bèn, giàn giáp khó, sĩ yêu nông mà nông mến sĩ thì cảnh hòa mục càng thêm thịnh-vượng, cuộc thăng-bình rạng vẻ văn-minh.

Nhiều điều phủ lấy giá gương,
Người trong một nước yêu thương nhau cùng.

Làm văn kim nhớ chuyện cổ, biết bao bộc minh-quân thánh-chúa sáng đức rộng nhân, có lòng mến nước yêu dân như hai bà Trưng, vua Đinh-Bộ-Lĩnh, vua Ngô-Quyền, vua Lê-thái-Tổ, đã từng lấy lương tâm làm việc nghĩa vụ, đem bầu nhiệt-huyết tưới hiền-khôn, trần mình tấm đạn gội tên vào cõn cầu xua đuổi loài lang sói, trải bao nguy hiểm mới cứu với được lương dân trong con thái-bình, mới dựng nên nền độc lập, xây nên cuộc hòa bình cho tổ-quốc mà giờ ai đứng đó tọa hưởng yên vinh sẽ biết rằng ai thương ai, ai yêu ai !

Song-đại Ng-v-Long

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Giấy thông-đạt về việc định ngày họp Đại Hội-đồng thường-niên ngày 20 décembre 1925

Theo tờ thông-đạt ngày 21 novembre 1925 ch ng tôi phải hoãn đại Hội đồng thường niên ngày 15 Novembre lại vì hai ông Kiểm khảo chưa giữ tờ trình lại. Hội 12 giờ trưa hôm 21 Novembre 1 25 chúng tôi đã nhận được tờ trình ấy rồi, vậy Hội đồng quản trị chúng tôi có lời kính thỉnh đã các Ông các bà Hội viên có cổ phần trong Hội Sán nhiên đài biết rằng *đúng 1 giờ chiều Năm* chủ nhật 20 décem re 1925 này, thì sẽ mở cuộc hội họp Đại hội đồng thường niên ở tại nhà Hội, số 15 Ngõ hàng Mã Mây tỉnh Hanoi.

Các việc sẽ bàn hôm ấy định như sau này :

1° Nghe tờ trình của Hội đồng quản-trị (Conseil d'administration)
2 Nghe tờ trình của các ông Kiểm-khảo (Comm saires Censeurs)
3 Duyệt y tờ trình của Hội đồng quản-trị, tờ trình của các ông Kiểm-khảo, và khai lỗ lãi (bilan) về các khoản chi thu từ 1er mai 1924 đến 30 Avril 1925.
4 Duyệt y các công việc của Hội-đồng quản trị kể từ 1er Mai 1924 đến 30 Avril 1925
5 Định việc chia lãi.
6 Định tăng vốn hội 4. 400$ lên 6a 000$.
7 Bổ thay việc điều cho lệ Hội.
8 Bầu lại Hội-đồng quản-trị về năm 1925-1926 và định lương Đại-lý
10 Các việc vật

Hội-đồng quản trị
Kính đạt.

Tối thứ tư 9 Décembre 1925

TRẠI CHIẾU QUÁN

Cho hay kẻ khuất người còn.
Ơn thu đôi chữ vẹn tròn hòa hai,

Tối thứ sáu 10 Décembre 1925

NGỌC HOA PHẠM-TÀI

Giữ câu đồng tịch đồng sàng,
Chữ trinh dẫu dục nhà vàng chưa cân.

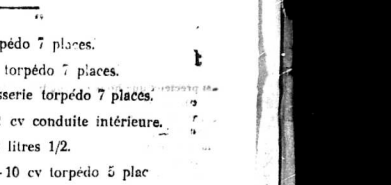
SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER
Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam
Bán tại nhà in bản-quán
Giá mỗi quyển. . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0 , 12
Ai ở xa xin viết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thăng
61 — 63, Rue du Coton — Hanoi

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Báo-quản xin cáo-ngữ mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi báo-quản, thì cho biết : 1° tên họ ở tỉnh gửi giấy gửi báo, hoặc là gửi cho bao quản cái giấy quản lý, để cho người làm đó tìm kiếm. Kẻo sau nghĩ thường hay kỳ tên vẫn tắt, hoặc thêu quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi báo-quản không biết gì mà viết thư

Nhập tiến hiệu Cordonnerie BỤC LONG Seller-Sổ ông Tiên-Tsinh Hanoi mua bộ đồ nghề khác, kẻo có ngày nguy đến tính mạng, vì ở đây có nhiều đồ đồng tại PHÁP rất bền và đẹp

Catalogue Français sur demande

Xưởng ô-tô AVIAT

Bày xe ô-tô làm hai lượt

LƯỢT THỨ NHÌ

Từ ngày 5 đến ngày 12 Décembre có những xe sau này :

VOISIN 18 torpédo 7 places.
TALBOT 12-14 cv torpédo 7 places.
BALLOT 2 litres carrosserie torpédo 7 places.
ROLLAND-PILAIN 10-12 cv conduite intérieure.
BERLIET 2 litres 1/2.
CORRE LA LICORNE 8-10 cv torpédo 5 plac
MATHIS 8 cv torpédo 3/4 places.
BERLIET 7 cv.
AMILCAR Grand Sport
SALMSON 7 cv torpédo 4 places.

Stand Camions

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TẬP DỊCH PHÁP-VĂN

Les ignorances de l'homme.

J'ignore comment j'ai été formé et comment je suis né. J'ai ignoré absolument pendant le quart de ma vie les raisons de tout ce que j'ai vu, entendu et senti, et je n'ai été qu'un perroquet sifflé par d'autres perroquets.

Quand j'ai regardé autour de moi et dans moi, j'ai conçu que quelque chose existe de toute éternité ; puis qu'il y a des êtres qui sont actuellement, j'ai conclu qu'il y a un être nécessaire et nécessairement éternel. Ainsi, le premier pas que j'ai fait pour sortir de mon ignorance a franchi les bornes de tous les siècles.

Mais quand j'ai voulu marcher dans cette carrière infinie ouverte devant moi, je n'ai pu ni trouver un seul sentier, ni découvrir pleinement un seul objet, et du saut que j'ai fait pour contempler l'éternité, je suis retombé dans l'abîme de mon ignorance.

J'ai vu ce qu'on appelle *de la matière* depuis l'étoile Sirius, et depuis celles de la *Voie Lactée*, aussi éloignées de Sirius que cet astre l'est de nous, jusqu'au dernier atome qu'on peut apercevoir avec le microscope, et j'ignore ce que c'est que la matière.

La lumière qui m'a fait voir tous ces êtres m'est inconnue ; je peux, avec le secours du prisme, anatomiser cette lumière, et la diviser en sept faisceaux de rayons, mais je ne peux diviser ces faisceaux ; j'ignore de quoi ils sont composés. Cette lumière est elle matière ? ne l'est-elle pas ? qu'est elle ? de quelles innombrables propriétés peut-elle être revêtue ? je l'ignore.

Cette substance si brillante, si rapide et si inconnue, et ces autres substances qui nagent dans l'immensité de l'espace, sont elles éternelles comme elles semblent infinies ? je n'en sais rien. L'un être nécessaire, souverainement intelligent, les a-t-il créées de rien, ou les a-t-il arrangées ? a-t-il produit cet ordre dans le temps ou avant le temps ? Hélas ! qu'est-ce que ce temps même, dont je parle ? je ne puis définir. Ô Dieu ! il faut que tu m'instruises, car je ne suis éclairé ni par les ténèbres des autres hommes, ni par les miennes.....

Pourquoi sommes-nous ? pourquoi y a-t-il des êtres ?

Qu'est ce que le sentiment ? comment l'ai-je reçu ? quel rapport y a-t-il entre l'air qui frappe mon oreille et le sentiment du son ? entre ce corps et le sentiment des couleurs ? je l'ignore profondément, et je l'ignorerai toujours.

Qu'est ce que la pensée ? où réside-t elle ? comment se forme-t elle ? qui me donne des pensées pendant mon sommeil ? est ce en vertu de ma volonté que je pense ? Mais toujours pendant le sommeil, et souvent pendant la veille, j'ai des idées malgré moi. Ces idées, longtemps oubliées, longtemps reléguées dans l'arrière magasin de mon cerveau, en sortent sans que je m'en mêle, et présentent d'elles-mêmes à ma mémoire, qui faisait de vains efforts pour les rappeler.

Les objets extérieurs n'ont pas la puissance de former en moi des idées, car on ne donne point ce qu'on n'a pas, je sens trop que ce n'est pas moi qui me les donne, car elles naissent sans mes ordres. Qui les produit en moi ? d'où viennent-elles ? où vont-elles ? Fantômes fugitifs, quelle main invisible vous produit et vous fait disparaître ?

Pourquoi, seul de tous les animaux, l'homme a-t-il la rage de dominer sur ses semblables ?

Pourquoi et comment s'est il pu faire que, sur cent milliards d'hommes, il y en ait eu plus de quatre-vingt-dix-neuf immolés à cette rage ?

Comment la raison est-elle un don si précieux que nous ne voudrions le perdre pour rien au monde, et comment cette raison n'a t elle servi qu'à nous rendre presque toujours les plus malheureux de tous les êtres ?

D'où vient qu'aimant passionnément la vérité, nous nous sommes toujours livrés aux plus grossières impostures ?

Pourquoi cette foule d'Indiens trompée et asservie par des bonzes, écrasée par le descendant d'un Tartare, surchargée de travaux, gémissante dans la misère, assaillie par les maladies, en butte à tous les fléaux, aime-t-elle encore la vie ?

Cái ngu dốt của con người

Tôi chẳng biết cái thân tội này, cấu tạo ra làm sao, sinh-thành ra thế nào. Thật trong một phần tư đời tôi, những sự tôi trông thấy, nghe thấy, cảm thấy, tôi cũng tuyệt-nhiên chẳng biết cái lý do nó ra làm sao cả ; trong khoảng ấy tôi chỉ là một con vẹt do lỉnh vẹt khác truyền hơi cho đấy thôi.

Khi tôi ngẩm quanh mình tôi và ngẩm vào thân tôi, thì tôi lấy-bội rằng hình như có một cái gì bí-thuyệt ; vì chưng ở đời hiện còn có vạn-vật sinh-trưởng thế này, thì tôi đoán rằng tất-nhiên thế nào cũng phải có một cái gì bí-thuyệt. Thành thử cái bước đầu tôi bước đi để ra khỏi cái vòng ngu-xuẩn của tôi là vượt qua sự cái giới-hạn số kim vậy.

Nhưng khi tôi muốn mình chân bước vào cái cõi vô cùng vô tận mở ra ở trước mặt tôi ấy, thì tôi bơ vơ chẳng thấy ngách đường nào cả, mà cũng chẳng tìm ra được vật gì ; thành thử cái bước tôi nhảy ra để ngẩm cõi bí-thuyệt, lại làm cho tôi lẫn lộn xuống cái vực sâu thăm thẳm của sự ngu-dốt của tôi.

Tôi thấy người ta nói vật-chất, cho là tự ngũ Lang-tinh tự các ngôi sao ở giải Ngân-hà cách xa ngôi Lang-tinh chừng như Lang-tin cách xa chúng ta. Đến các vật rất nhỏ phải dùng kính hiển-vi mới nom thấy, đều là *vật-chất* cả, thế mà tôi cũng chẳng hiểu vật-chất là cái chi cả.

Cái ánh sáng nó làm cho tôi trông thấy các vật ấy, tôi cũng chẳng biết nó là cái gì ; tôi có thể dùng kính tam-lăng mà phân-chất cái ánh sáng ấy, chia nó ra làm bảy tia sáng khác nhau ; nhưng tôi lại không thể phân-chất các cái tia sáng ấy ra nữa ; tôi chẳng hiểu cái gì làm thành ra các cái tia sáng ấy. Cái ánh sáng ấy có phải là một vật-chất chăng ? hay không phải là một vật-chất chăng ? nó là cái gì ? nó có tính gì ? tôi thật không biết.

Cái chất rất sáng ấy, rất nhanh ấy, rất huyền-bí ấy và hết thảy các chất khác đi dạo trong khoảng không-gian mênh-mông bát-ngát, có phải là bất-tuyệt cũng như nó coi ra vô cùng vô tận không ? tôi tỉ tỉ không biết. Hay là có một Đấng tất-nhiên phải có, chỉ thông chí tuệ, đã tự hư-vô mà tạo-thành nên nó, hay đã xếp đặt nên nó ? cái trật-tự đó bây đặt ra trong thời-gian hay tự trước thời-gian ? Chao ôi ! lại chính cái thời-gian mà tôi nói đây, nó là cái gì ? tôi cũng không thể trần-thuyết ra được. Hỡi hỡi Hóa-công ! người phải bảo cho ta biết mới được, bởi vì ta không bao giờ có thể do những cái u-mê của kẻ khác và những cái u-mê của ta mà sáng rõ ra được. . .

Vì sao lại có chúng ta đây ? Vì sao ở đời lại có các giống vật ?

Cái cảm tình là cái chi chi ? làm sao mà ta bẩm-thụ được cái cảm-tình ấy ? cái không-khí nó dụng vào tai ta với cái âm thanh mà ta cảm biết được, có liên-can gì với nhau không ? cái thân-thể và cái cảm-giác về các hình sắc có liên-can gì với nhau không ? Ta thật tối như đêm, dày như đất, chẳng biết chi chi, mà rồi ta cứ chẳng biết chi chi mãi.

Cái tư-tưởng là cái chi chi ? nó ở đâu ? làm sao mà có nó ? trong khi ta đương giấc điệp mơ-màng thì ai đem những cái tư-tưởng mà cho ta ? có phải do cái ý-chí của ta mà ta tư-tưởng không ? Thế nhưng nhiều khi đương giấc ta ngủ và cũng có khi chính lúc ta thức nữa, ta sực có những cái ý-tưởng mà ta không định nghĩ đến. Những ý-tưởng ấy, đã quên đi, đã xếp vào xó cùng-tột trong tri-não ta, tự nhiên nó lại hiện ra trong trí ký-ức của ta, mà lắm khi cố nhớ ra cũng không nhớ được.

Những ngoại vật tất không có cái thế-lực gì mà lập nên được các cái ý-tưởng của ta, bởi vì không lẽ nào một vật lại đem cái mình *vô-sở-hữu* mà cho *ai được* ; ta cũng biết rằng quả không phải tự ta cho ta những cái ý-tưởng ấy, vì nó sản-xuất ra không phải là do ở lệnh ta. Vậy thì ai làm nảy ra những cái ý-tưởng ấy ở trong thân ta ? các cái ý-tưởng ấy nó ở đâu đến ? rồi nó đi đâu ? Hỡi giống ảo-hình kia ơi ! cái tay tạo-hóa vô hình vô ảnh nào làm cho mi hiện rồi lại biến đi như thế ?

Tại làm sao, trong hết thảy các giống vật, duy có giống người lại có cái nọc điên-rồ sử hay chèn-nạt lẫn nhau ?

Tại làm sao và làm thế nào mà trong một trăm ngàn triệu con người, không có hai người nào giống hệt nhau ?

Tại làm sao, trong hết thảy các giống vật, duy có giống người lại có cái nọc điên-rồ sử hay chèn-nạt lẫn nhau ?

Tại làm sao và làm thế nào mà trong một trăm ngàn triệu con người, không có hai người nào giống hệt nhau ?

D'où vient le mal, et pourquoi le mal existe-t-il ?

Ô atômes d'un jour ! ô mes compagnons dans l'infinie petitesse, nés comme moi pour tout souffrir et pour tout ignorer, y en a-t-il parmi vous d'assez fous pour croire savoir tout cela ? Non, il n'y en a point : non, dans le fond de votre cœur vous sentez votre néant, comme je rends justice au mien.

Voltaire.

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA tại các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên viên, Bỏ-rế

Đoạn-thiên tiểu-thuyết

Phũ phàng chi mấy Hóa công ?

(Tiếp theo)

Thuyền đi đến sáu giờ chiều mới đến bến. Cô đi toan ngồi lại ở thuyền đến sáng sớm mai lên bờ một nhát cho đến 11 giờ thì xuống thuyền xuôi về, nhưng bỗng ấy giằng sao vững vậc, ở trên bờ trỏ con hè bới vui sướng, chỗ thì rước đèn xếp, chỗ thì diễu sư-tử, có thấy cảnh-tượng thế mới bước lên bờ, định tâm lên xem phong quang một lúc, rồi lại xuống thuyền, ai ngờ có vui chán quá, cứ bước theo bọn nhỏ đồng, đến lúc biết thì đường dài thăm thẳm đã xa ngất rồi ! Biết tính sao bây giờ, cô bèn lang thang đi hỏi thăm đường ; nhiều người tử tế cũng chỉ bảo cho cô, song cũng có lắm bác thấy cô mặt hoa da phấn thì trêu ghẹo, có nhiều khi chán quá không muốn hỏi thăm nữa. Lạ gì ! đường ở Hanoi khác nào như đường quan đi về trên bàn cờ, tìm được đường không phải là dễ, nên đi quá một giờ đêm vẫn thấy cô vơ vẩn bết phố này đến phố khác. It lâu cô mỏi chân quá, cô mới vẫy một cái xe xế lại để hỏi han đường đất và bằng cả tiếng nọng, thấy anh cu-li xe không được thực thà, cứ ấp-a ấp-úng, à-à nôm-nôm, cô còn đang tần ngần coma biết tính sao thì chợt cô một người đàn bà tuổi độ từ tuần, ăn mặc ra lối thành thị đi qua đấy trông thấy bèn đứng lại hỏi han tình cảnh thì cô cứ thực lòng kể hết đầu đuôi, bà kia khéo dỗ ngon dỗ ngọt ; bảo cô hãy tạm về nghỉ nhà bà kẻo : đêm khuya thấn gái dặm trường .. có thật dạ tin người, cứ để bà kia gọi xe đem cô về nhà. Ai hay mụ kia là chủ nhà thanh-lâu ; bởm sau cô mới biết là cô đã mắc vào bẫy mà bị đày vào nơi buôn-phấn bán son, cô bèn sinh ra lo nghĩ, cứ ngồi ở góc nhà mà than thân tái phận. Chao ôi !

Cũng là một kiếp đàn bà,
Người sao sang sướng mà ta thế này
Giời già đốc địa làm thay
Nỡ đang tâm buộc thân này vào đây

Hai hàng cô đang lã tã tuôn mưa, thì mụ kia bước vào, thấy cô thế bèn cố rằng :

« Cô ơi ! sao cô lại khóc ? ở nhà cô đã chẳng có ai nương tựa được, ra đây cô lại không quen biết ai, tôi gặp cô hôm qua chẳng cũng là việc tình cờ đó ư ? cô đã sẵn lòng theo tôi về đến đây chẳn cô cũng có lòng tin tôi rồi, vậy cô hãy cứ ở đây rồi tôi sẽ may quần áo cho, kẻo vòng hội cho... »

Cô nghe nói khác nào như gợi cơn sầu, như hun lửa thảm, cứ nấc lên nấc xuống, không muốn nghe nốt mà kêu to lên : « Ối giời ôi ! Giời định xoay vần tôi đến nông nỗi nào đây hỡi giời ? » Tiếng kêu thảm thiết quá, tưởng xé được mấy từng mây mà thấu lên tận giời xanh.

Tưởng mụ kia thương xót cô, ai ngờ lòng đã dạ sắt, mụ đương cười cợt, nghe vậy lại sỗ lên quát rằng :

« Á, con này gớm nhỉ, tao bảo mày ngọt ngào thế mà mày không thèm nghe tao ư ? Này cho kia mày đã vào tay tao, tao bảo sao phải nghe ehứ, cứ gì mày lại được ta lên làm vậy. »

Mụ vừa nói, vừa sấn vào nắm lấy tóc cô mà tát mấy cái. Đáng ngán chưa ! một cánh hoa tươi kia, có tội tình chi mà phải người vũ dập thế ? Bấy giờ trong bụng cô phân vân, nếu theo lời mụ thì hoa tàn nhị dữa, mà không theo lời thì cái thân yếu điệu này thoát làm sao được mụ này hung, mọc rắn ; đã đến nông nỗi này thì cũng Hiểu mình mà thác đi cho rồi. Cô mới nghĩ ra một kế rồi đứng lên thưa :

— Thưa bà tôi trẻ người non dạ, cũng chưa biết gì, đêm qua giá tôi không gặp được bà thì cũng có nhiều đường nguy-hiểm ; nay đã không biết thế ý bà mà ở đây với bà chẳng cũng là người vong-ơn bội nghĩa lắm ru ? Vậy tôi xin bà hãy nguôi cơn giận ; tôi xin hết sức trau nguồn để báo ơn bà đã có lòng tốt cứu tôi.

Mụ mim cười bảo cô ra riêng ở đằng sau nhà mà rửa mặt và ăn mặc chỉnh tề lại.

Cái giống thì rộng, xem chừng cũng sầu lắm. Cô ra đến bờ giếng, ngửng mặt lên mà than khóc rằng : « Giời ơi ! giời thấu chăng đất ! Đất ơi ! đất thấu chăng đất ! Giời đất có thấu đến cái tình cảnh này chăng ? Cha mẹ ơi ! cha mẹ ở dưới suối vàng liệu xin cha mẹ có biết đến cái thân con đang lênh đênh ở chốn đất khách quê người này chăng ? Thôi thì con xin liều mình xuống dưới ấy với cha mẹ thôi. »

Nói thế rồi cô định đâm đầu xuống giếng, nhưng lúc bấy giờ bỗng nhớ có một sức gì cản cô lại mà bảo cô rằng :

« Này cô, cô nhầm rồi, cô nhầm quá rồi ! cảnh huống cô như thế đã lấy gì làm khốn khổ mà cô đã vội liều thân, cho khỏi nợ nần trên giương-gian. Này cô ạ ! người ta sinh ở trên đời này sẽ ăng qua cũng như ở trong bể khổ đó ; giời bắt ta sinh ra là để thử ta xem có chịu được sự khổ không, nay cô mới gặp được đấu, bà lại không nhẫn nại được để xem con tạo xoay vần thì chẳng cũng hèn lắm ru ? Này đã dễ mà nhận được người đâu có ai ! chẳng buồng chỉ, cái thân cô đã xuất biện được mười tám năm nay, hai bao nhiêu cơm áo của đời, lần bao nhiêu tấm lực của cha mẹ, trên một cái mình cô deo cũng lắm nợ, có đã giả được chút nào đâu mà vội trốn nợ thế ?.. Và lại tạo hóa đã sinh ra người ta tất không để cho người ta chịu khổ mãi đâu, thế nào cũng có ngày đem ra mà thưởng phạt rất công-minh đó. Vậy cô nên nghe tôi, hãy cố chịu khổ mà ở lại trên đời, chớ nên vội xa vào chỗ chết làm gì cho nỗng mạng.

Thế là cô đã toan gieo ngọc chìm châu cho mất cái thân liễu bồ, xong nỗng nhan còn nặng kiếp, nợ đời chưa giả hết ; mà lỡ đã muốn thác, giời nào đã cho, nên cô lại gượng mà cất xuống rửa mặt mũi tay chân rồi vào trong nhà.

Mụ chủ và các chị em thấy thế không nghi ky gì, sức để yên cô được tự tiện mà đi lại ra vào cho quen,

Cân độ-giả đọc đến chỗ này chắc có người tưởng có Xuân-Đào chịu ở mãi thanh-lâu ấy đấy nhỉ ? Không đâu, số vẫn là con nhà có giáo dục, có gia-phong, khi nào cô lại nỡ đem cái thân trong sạch dẫn vào chỗ ô-uế nhem-nhuốc ấy. Từ buổi sớm cho chí đêm khuya, trong trí cô những băn-khoăn về một điều là phải tìm cách trốn đi, nhưng tính Hà là chỗ đô hội lớn, đường sá có chưa thông mà có thì trẻ người non dạ, duyệt lịch chưa bao, thói đời đen bạc, có sợ lại đâm vào lưới lần nữa ; bởi thế mà trong lòng cô ruột tơ đòi đoạn, có chỉ em thì bận bịu ở giường để tiếp đãi quan viên, có lớn ra cửa nhảy tót lên xe bảo chạy rất mau.

Thế là cô đã từ giã cái nhà lầu son gác tía kia, trong rốt đến non mươi người con gái nước Nam đã vì cảnh ngộ, vì số phận mà phải đày vào kiếp buôn phấn bán son mà ra đi vậy.

(Còn nữa)

Dương-khái-Sinh

CHÈ TÀU SÂM-MẬU

Hiệu trà Sâm-mậu nổi tiếng đã lâu. Trước đây các ngài ở xa muốn mua, có khi gửi đi không tiện, thật phụ lòng các qui khách. Bây giờ muốn được nhiều người làm đại-lý, hễ ai muốn làm, xin viết thư cho số 59 phố Hàng-ngang Hanoi.

1. Phàm bán trà bất cứ nhiều ít, mỗi một trăm đồng sẽ để hoa-hồng cho đại-lý 3$

2. Phàm những tiền phi-tổn gởi trả cùng gởi tiền và thuê phu đài-đệ, vân vân thì bản-hiệu đều xin chịu.

3. Giá hàng tùy theo kỳ tiền dài ngắn đã sẽ định.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khắp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

HÀNG MỚI SANG BÁN CHIỀU KHÁCH

Bản-hiệu bán cắt bán lẻ các thứ hàng vóc nhiều tơ lụa, satin, sa tây, cachemire jaille, khăn mặt tơ, khăn tua len, các thứ len dạ, tissus Imperméable, mũ dạ v. v...

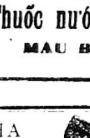
PHAN-QUẢNG-THÀNH

Số nhà 10, phố hàng Bèo, Hà nội.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ai kém huyết sinh ra ráo phải làm cho hay ho cái uống thuốc này rất để, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ ! Bát thuốc này có hại-đồng của quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MAU BỔ 1$40

DA TỐT GIÁ HẠ

Thưa các ngài,

Bản-hiệu xưa nay đóng giầy vẫn đúng các thứ da tốt, các ngài đã đóng qua đều rõ, vậy nay bản-hiệu lại xin tính giá hạ hơn trước, xin các ngài chiếu cố. Bản-hiệu xin cứ thứ kem đánh giầy trắng khỏi mở cả khỏi rập, khi bôi để nửa giờ sẽ đánh, thì da mềm lắm (Crème VERNISIAN).

NGUYỄN-TIẾN-HAM dit THUẬN-THÀNH

Bottier Diplômé Angelier

7, rue des Cerisiers Hanoi

Ngài có thư từ để hiệu xin ngài

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC :

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền lớn, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ hai giá 20 quan, còn thì đồng làm 25 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Một tiền lần đầu, tiền được ngay cái vé, riêng mình có quyền số-hữu, hễ vé trong số thì được cả tiền. Mình chỉ chịu khó đánh dịn một tí, thật hiếu như không nghĩ đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được có quyền số-hữu một cái vé rồi quý có tính lợi-tức.

Và Caisse Nationale mỗi năm làm kỳ dự cuộc rút số : là tại Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tám kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gởi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà :

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6578

Việc bán vé này theo như bản luật ngày 23 Mars 1906, các nhà mua vé được có điều khoản

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-dào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, chữ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiếu nay đã được phòng cấu MONTÈS qui ông, có nhờ nên một thứ rượu bổ đã bằng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-bằng để tỏ lòng thành-thật.

Khâm thử.

以寫有效補精濟內大補丸益陳氏家傳祕製經驗良方試驗此藥用料純正主治腎虛陽痿遺精白濁小便頻數腰膝酸軟耳鳴眼花自汗盜汗

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN:

Xe đạp và xe máy « Motô » hiệu « TERROT » và « ALCYON »

Đồ phụ tòng các thứ xe đạp, xe mô-tô, xe ô-tô

Súng đi săn

hiệu VERNEY CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

BÁN GỖ:

Lim, gụ, lạp đủ các sắc, ván sàn, gỗ nhà, than củi và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi lại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.*

Hà-đông: *Gare Thường-tín số 1.*

HỖ GIÁ ỦY VIÊN VỀ HẠT TÒA ÁN ĐỆ NHẤT CẤP HÀ-NỘI

Tự ý phát mại

BÁN ĐẤU GIÁ

Các hàng mới, do tòa án thương-mại Hà nội cho phép

Ngày thứ hai 14 Décembre 1925, hồi 8 giờ sáng, nếu ngày hôm ấy không bán hết, thì các ngày hôm sau bán nối, tại số 39, phố hàng Ngang Hà-nội, bán đấu giá hàng mới, về việc tự ý thanh toán hiệu Kuong Seng Long.

Các hàng như sau này:

Khóa cửa bằng sắt bằng đồng, then cửa, bản lề, đanh sắt, danh đồng, dao lớn, dao nhỏ, khóa dương, kính đeo vân vân....

Bút chì, bút chì, vở viết, lọ mực, mực tây, pháo, hương trầu, điếu hút thuốc lá ấm chè, lược, sáp, xi đạt, v. v. ...

Ô dù, dây, bù-loong, ghim, gương soi, kéo, dây giầy, bít tất, đèn, thước gỗ v. v.

Xà-phòng, nước hoa, phấn, v.v.

Bán tiền ngày phải giả thêm 10 %.

Hồ giá ủy viên.
FLEURY

Có thể đến xem inventaire tại phòng ấy M. Fleury, hồ-giá ủy-viên, 9 ,92 phố Jules Ferry bản-hòi và đến xem hàng hóa tại số 39 phố hàng Ngang Hà-nội.

SỞ THU LỢI VỀ ĐƯỜNG HỎA XA ĐÔNG-PHÁP

ĐƯỜNG HỎA XA HẠT BẮC

YẾT THỊ PHÁT MẠI

Ngày thứ ba 20 décembre 1925, hồi 8 giờ, tại kho chính về sở đường hỏa xa hạt Bắc, tại Hà-nội (Route mandarine) sẽ bán đấu giá vật-liệu của nhà máy điện của nhà ga Hà-nội giây-thép vật liệu, dùng còn thừa, và các đồ-đạc bị loại.

Muốn biết các điều rõ hơn thì xem giấy yết-thị, hoặc hỏi người quản-lý nhà kho.

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Paiements en timbres-postes)

Nhiều ông gửi tiền trả bán-quán bằng con-niêm, sự ấy thiệt cho bán-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đồi chổ ở, còn thì bán-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

Hội-đồng bằng lòng để cho sở Crédit Foncier đứng làm và giao cho sở Công-tác trông nom.

Các hội xin tiền trợ cấp

Vẫn M. Forest đọc tờ trình.

Hội Trí-trí Haiphong làm lại nhà hội-quán xin trợ cấp 2.000 p. và mỗi hội nữa cũng xin mỗi hội một món tiền trợ cấp thì hội-đồng ưng cho như sau này:

Hội nuôi trẻ con Tây-lai vô thừa nhận.	1.500 $
Hội Âm-nhạc Tây	200 ,
Hội Trí-trí Haiphong	200 ,
Nhà thương người mù lòa và già cả	200 ,
Hội cựu chiến binh Bắc-kỳ tại Hanoi	200 ,
Hội thể-thao (cercle sportif	1.000 ,
Hội liên-hiệp ở Đồ-sơn	1.500 ,
Chavignon	2.000 ,
Hội quán-công bội-tinh	200 ,
Cộng là	7.000 $

Một bà dâm đi xe mà không nhớ số, từ phố Paul-Bert, Harmand, Jean Dupuis đến Beaumont sáng hôm nay, đánh giơi một cái đồng hồ đeo tay bằng vàng. Nếu ai bắt được thì đem lại số nhà 50 phố Harmand, hay là nhà Banque de l'Indochine Haiphong sẽ được trọng thưởng.

NAM-ĐỊNH

Đá bóng thi. — Chiều chủ nhật vừa rồi, bà con trong tỉnh ta đã được chứng kiến một cuộc đá bóng thi rất đích đáng. Hội Hồng-bàng đá thi với Hội Quang-trung.

Hội Quang-trung là của các học sinh trường Thành-chung sáng lập ra mấy năm nay, hiện đã có tiếng, mà hội Hồng-bàng thì do mấy ông giáo và mấy nhà buôn bán mới sang lập lên.

Mới 2 giờ rưỡi đất trại Lính, những bà con đã đến đợi vòng rong vòng ngoài, thật là bà con ta cũng nao nức về đường thể dục lắm thì. Đúng 3 giờ viên trọng-tài rồ biện còi để hai bên vào tranh đấu. Bên Quang trung áo trắng quần đen, bên Hồng-bàng áo vàng quần đen. Bên Q. T arrière có M. Bình đá lắm quả rất tài tình, M. Vũng đi demi centre, M. Can đi avant centre lựa bóng rất nhẹn. Còn bên H. B. có M. Dục giữ goal bắt bóng rất tài, MM Khánh, Nhung đá lắm quả rất mạnh mẽ, còn M Khuyến lên bóng rất khéo. Hai hộ tranh đấu chưa đầy nửa tiếng đồng hồ mà bên Hồng bàng đã thắng được 2 ván. Lúc gần rảo còi demi temps bên Hồng bàng lại được luôn ván nữa. Khi gần tan cuộc bên Quang-trung vớt lại được 1 ván. Hai hội tranh đấu trong non hai tiếng đồng hồ khác nào như sử-tử bí cầu, trông rất kịch liệt, quả bóng lúc bay bổng trên không, lúc đi lăn mặt đất, rất là vui mắt cho các khán quan.

Thật đáng khen hai hội nhiệt tâm về đường thể dục đã lắm nỗi con mắt cuộc đá bóng rất vui; mong rằng hai hội cố ra công luyện tập để còn ra tranh đấu với các hội có tiếng ở các tỉnh khác nữa.

Một người đi xem lai-cảo.

VĨNH-YÊN (Bạch hạc)

Ai tin. — Bản-quán được tin buồn rằng cụ Trần-thị-Vinh là tổ mẫu MM Ng-thế-Vượng, Ng-thế-Một, Ng-thế-Mạo vừa tạ-thế tại qui-quán là làng Bạch-hạc, đến 26 là này thì sắt đám. Cụ vẫn góa chồng từ thuở trẻ, một lòng thờ chồng nuôi con, nên cụ đã mông ơn sắc tứ hồn chữ « Tiết hạnh khả phong ». Đến nay cụ tử-trần lại vừa đúng 100 tuổi. Như thế thường cũng ít có vậy.

Trong dịp buồn rầu này, bản-quán xin có lời kính viếng cụ và chia buồn với ông giáo Một và qui quyến.

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị lòng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dễu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán tại nhà bào chế CHASSAING số 59 phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urosormine

Giá 1$80 một hộp

CÁO-BẠCH

Ông Caps chủ hiệu Vận-tải ở phố hàng Trống số nhà 102 có lời bá-cáo cho các quý-khách Annam biết rằng, đến ngày 25 Novembre ông sẽ có ô-tô chở hành-khách đi từ Nam-định đến Ninh-bình. Ô-tô chạy xuất ngày từ 6 giờ sáng đến 6 giờ tối đi từ gare và chợ Nam-định và từ gare và chợ Ninh-bình; có đỗ ở các gare ở Nam-định và ở Ninh-bình, lại có giấy chiếu hàng. Việc vận-tải này sẽ do một người Tây ở Nam định thay mặt tôi trông nom. Xin mời quý-khách chiếu cố.

Nay bá-cáo
CAPS

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chế-hiệu có bằng tốt-nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toán những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đánh tuổi. Các ngài chiếu cố lại sẽ làm vừa ý xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

NẾU thấy ai mắc bệnh suyễn, bệnh nên thì nên bảo người ta dùng thuốc bằng bột, bằng điếu ống (REMEDE d'ABYSSINIE EXIBARD EN POUDRE, CIGARETTES).

Thuốc này hiệu các lương-y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mỗi năm chữa được hàng nghìn người khỏi bệnh.

Để bột trong một cái đĩa, hoặc trên một mảnh kim-khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì tắp tức độ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy kiến-hiệu lạ thường. Hút thuốc quấn Abyssinie Exibard (CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD cũng hiệu-nghiệm lắm.

Trên cái hàng quấn chung quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gởi bán tại } BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong vào giúp.*

新 書 館

HAI CUỐN SÁCH ĐÃ IN LẦN THỨ HAI:

Sách cười của *Sơn-phong và Hi-đình, giá 0$20.* — **200 bài tính-đố** của *Vũ-đình-Long và Phạm-Tá, giá 0$30* — *Ngài nào muốn mua buôn xin gửi thư và mandat cho Nguyễn-đỗ-Mục, Tân-Dân-Thư-Quán, số 29 Phố Hàng Bông-Đệm, Hanoi.*

THU NỬA TIỀN

XIÊC LONG TIÊN

O ngay trước cửa trường Hội-chợ Hanoi

Kính trình các quý khách biết cho rõng:

Bản xiếc chỉ còn diễn tại Hanoi đến chủ-nhật 13 Decembre này rồi dọn đi nơi khác.

Vậy bắt đầu từ hôm 10 Decembre này trở đi ngày nào cũng xin thay đổi và thêm nhiều trò mới (Trương trình đặc biệt quán áo kiểu la trong rất ngoạn mục

Thứ năm và chủ nhật có diễn ban ngày từ 3 giờ chiều. Thế là chỉ còn có năm hôm nữa mà thôi nên bản xiếc nhất định buổi nào cũng thu có nửa tiền để tỏ lòng cảm tạ các Quý khách đã chiếu cố.

XIÊC LONG-TIÊN Kính-cáo

Kỳ hội chợ năm 1925 này

Hiệu Café Restaurant HIỆP-THÀNH, số 29, phố bờ Hồ (Bd Francis Garnier) đã sửa-soạn phòng ăn và phòng trọ để nghênh-tiếp các qui-khách về xem hội-chợ. Ngài nào đánh giây thép giữ phòng trước, thì bản hiệu xin cho người ra gare đón và trông coi giúp việc đài đệ hành lý.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Téléphone N° 126 — Adr. Tél. MAGASRÉUNIS

Từ ngày thứ hai 7 đến thứ bảy 12 Décembre

ĐỒ TRẮNG — MŨ MÙA RÉT — GIẦY DÉP

Vải Calicot, hiệu G. M. R.	*Một thước*	5 fr. 50
Vải Percale fine, khổ 80 c/m.		6 fr. 50
Áo Burnous giạ des Pyrénées blanc, mép thêu mũ lót.		60 fr. 00
Áo Burnous, gạch xanh và đỏ.		35 fr. 00
Khăn châle lụa đen, dùng cho các bà, có tua 120 × 120.		80 fr. 00
Bít tất tơ nhỏ mắt, sắc đẹp. Đặc biệt.	18 fr. và	16 fr. 00
Bít tất vải.		12 fr. 90
Giầy trẻ con đủ hạng lớn bé đa dề.	60, 45, 40 và	30 fr. 00

CARTE POSTALE N° 40

Rượu hiệu DUBONNET

Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Agents généraux en Indochine: CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARRIGUENC & Cie

PARIS — SAIGON — HAIPHONG — HANOI

HẢI DƯƠNG

Cái nạng ô tô. — Sáng hôm qua, thứ ba chiếc ô-tô của M. Feuilleter ở Hà-phòng lên Hanoi, khi qua thành-phố Hải dương thì đụng phải một cô bé con. Tội, nghiệp con bé, bị xây xát cả mình mặt, máu chảy đầm đìa, đã lập tức đưa vào nhà-thương buộc thuốc, chẳng biết rằng liệu có qua khỏi được không?

PHỦ TIẾU

Trường học mở thêm lớp. — Trường phủ Đoàn-hùng nay mai sẽ mở thêm được một lớp và nhà-nước sẽ bỏ cho một thầy học nữa là hai. Số tiền của các làng trong phủ phải cung vào sổ dự toán đắc kỳ trước 200 đồng một năm tại nay tăng nên gấp đôi là 400 đồng.

Một nhà hộ-sản mới đang làm. — Tại Văn-phú là huyện lỵ Cẩm-khê hiện đang làm một cái nhà hộ sản mới, có thể chứa được mười mười hai cái giường cho các sản phụ. Nhà làm theo kiểu những nhà hộ sản Hà-đông, song to hơn và lịch sự lắm. Không kể các nhà hộ sản ở các tỉnh phố, nhà hộ sản của huyện Cẩm-khê kể từ làm tận ra có lẽ đẹp nhất Bắc-kỳ.

YÊN-BAY

Măng-da của ai? — Bản-quán tiếp được một cái măng-da mua ở nhà gửi thép tỉnh Yên-bay ngày mồng 7 tháng chạp tây này, sức 6$50 của vị nào gửi về trả tiền báo, mà trong thư không để tên là của ai. Vậy ngài nào gửi cái măng-da ấy, xin viết thư về cho bản-quán biết qui-danh hương-danh, để liệu việc ghi vào sổ-sách và việc phát hành báo. Xin biên rõ cả cả số măng-da ấy luôn nhé!

PHÚ-LÝ

Ai-tía. — M. Saurel, quan cai-trị hưu-trí, tại Phả-lý, cả tuần hồi một giờ rưỡi, chiều hôm kia.

M. Saurel vẫn người đương khỏe mạnh, lúc bảy giờ đương dùng sữa đêm thấp, thì bỗng người đi, ngã xuống, bất tỉnh nhân sự, không sao cứu chữa được nữa.

NINH-BÌNH

Lòng tốn-quân của một nhà sư. — Đến 26 tháng chín tây, sẽ cử trợ trí ở chùa Phúc-lâm, huyện Gia-khánh, có làm lễ quy-tự hội-đồng để ghi tạc công-đức vị Khai-định Quan-Tuất, bản-tính thấy vậy, có sức khuyến riêng sư cụ ấy.

LỢI-THÁI

BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

208-210 [illegible] Hàng Bạc, Hanoi

[illegible] "THÁI-LỢI" [illegible] bảo chiếc ô-tô của M. Feuilleter ở Hà-phòng lên Hanoi, khi qua thành-phố Hải dương thì đụng phải một cô bé con. Tội, nghiệp con bé, bị xây xát cả mình mặt, máu chảy đầm đìa, đã lập tức đưa vào nhà-thương buộc thuốc, chẳng biết rằng liệu có qua khỏi được không?

Thương-hạng đồ-vàng nữ-trang đã bán khắp cả Đông-dương và cả Lào.

CHỮA CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ.

[illegible] bệnh trĩ [illegible] các món thuốc [illegible] mua thuốc [illegible] thuốc [illegible] POMMADE MOYEN, dùng [illegible] ngay lập tức [illegible] chóng khỏi [illegible]

[illegible] nhà thuốc LA FOI à Lạch-Tray.

祥和裕

YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

68, Rue des Cantonnais, 68

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 268

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vóc nhiều, hàng tốt nhiều kiểu, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng ta (Bắc-kỳ) như the, suyền, lĩnh, lọa, bông, gấm, sến nâu, sồ hàng Saigon như lĩnh, the, sến nâu.

Nay một số đã các mặt, hàng thêm, mong đem số mới mở rộng khổ. Những hàng này bán buôn từng kiểu, chứ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi các tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, nếu ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi contre remboursement.

Cẩn-bạch

2016 YU-WO-TSEONG

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi ở đi ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán 1 giấy quán báo, chữa lại thế nào thì biên rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai hào (0$2 bằng tem cũng được, để cho tiện giấy quấn khỏi rộng.

Để xảy không gửi kiểu theo thì cứ để nguyên như cũ, nhiều phải trả nặng hơn.

PHẨM,

Thứ chè tốt thời quanh năm uống lúc nào cũng thơm ngon. Thường lắm hạng chè chỉ vào độ đầu xuân thì uống được, ít lâu thì nhạt nhẽo. Đấy là hạng chè già lá cho nên gìn giữ đến thế nào cũng không tránh khỏi được sự biến-động.

NHƯ,

Muốn được hạng chè chính hiệu NINH-THÁI thời quanh năm lúc nào cũng ngon thơm. Vậy quí-khách muốn tránh sự biến-động ấy xin cứ tiếp quá bộ chiếu cố cho bản hiệu lại Hà-nội, Haiphong và Nam-định.

NINH-THÁI-HIỆU

số 10, phố hàng Ngang, Hanoi
số 113, phố Khách, Haiphong
số 78, phố hàng Trống, Nam-định
Kính-cáo

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kết hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tan đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là :

Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ [illegible] giờ sáng.

TAM-TINH-Y-QUÁN

Phố hàng Ghế-gụ, số 16, Nam-định

Hiệu Tam tinh có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhiệt, trị bệnh biết hàn-ôn bảo-cơm, hoàn tán cao đan chế bằng cực tinh tế, chữa để các bệnh mới lâu đã nguy đã trọng, số sống phúc còn chữa cũng được hồi sinh khỏi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng tùy tiện không tiếc xin thuốc cũng cho. chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, đàn bà dương suy không đẻ, đàn bà kinh nguyệt không điều, huyết ít, huyết đen, huyết nóc hay ít tích khi hư sinh bạch đới, hậu sản bế kinh thủy ứ liền miệng sinh ra trăm chứng không để là rõ đề không nuôi, các chứng đi hoang đau tức kinh niên, ho lao, heo, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, nục cuyết, ho huyết tị huyết, băng huyết, phong thấp có chứng bất loại tê bại, phù thũng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng

Đau mắt có lòng rầm hay sa lông mi bản hiệu chỉ chữa nửa giờ thì khỏi mà mắt không có sẹo mỗi mắt 1 đồng Trẻ con cam tích đàm suyễn tả lị mỗi chai 5 hào.

Lão và giang mai tiên-hiệu chữa khỏi và giải nọc không tốn nữa lại sinh dục như thường mỗi chai 1 đồng, thời 5 hào. Cao ba lông thực tốt mỗi lang 5 hào. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trẻ trai gái đều dùng được cả mỗi hộp 1 đồng

Thuốc cai á phiện ngài nào ăn nằng đã lâu uống khỏi không vật và đi làm được, hạng nhất 2 đồng 1 chai, hạng 1 đồng, chai con 5 hào, ai khách ở xa viết thư về kể bệnh bản hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách lĩnh hóa giao ngân, ngài gửi mandat chước, xin để như sau này: M. TRẦN-ĐẮC-[illegible] gửi [illegible]-TINH-Y-QUÁN 4 Nam định.

Hễ các ngài thấy trong mình mệt nhọc, xanh sao, yếu đuối, ăn không ngon và hay sốt-rét thì các ngài nên dùng ngay chớ ngần ngại, thứ

Rượu bổ của ông Bác-sĩ

J. K. WATSON

Như thế thì các ngài đỡ phải tốn kém và lại chóng khỏi nữa

Giá bán : 2$25 một chai lít
1.20 chai nửa lít

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng tiền

HANOI

Trong nhà trong cửa
ai ai
cũng phải có sẵng

THUỐC HƯƠN
PASTILLES
VALDA

đặng Khi, có con mít đi học, Khi có ông già bà cả ra vô, Cũng có người phải đi ra, tới sở làm,

THÌ ĐEM THEO TRONG MÌNH

hoặc ngậm chothong cổ thonghơi Khoẻ bịnh, hoặc ngậm mà trừ bịnh, như Khi sổ rũi, đau cổ, mệt thở, ho đàm, tức ngực, vân, vân. MÀ NHỚT LÀ PHẢI NHỜ

dùng lấy một thứ

THUỐC HƯỚN

PASTILLES

VALDA

mà thôi

bán đựng trong hộp coi trên nhãn phải có hiệu chữ

- VALDA -

MỚI THIỆT PHẢI

Nếu ai mắc phải bệnh tinh « Lậu và giang-mai » đã lâu hay mới, mới nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không cần tiền lại, không hại về đường sinh dục, nên lấy thứ thuốc của hiệu **U-NGỌC-LIÊN**, n° 46, Rue Principale à Đạp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy người khen và mình tự ở nhà mới gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu **Kim-đức-giang**, 53, phố hàng Bồ và ở **Hải hiệu Phương-nguyên** phố Paul-Bert làm đại-lý bán hộ.

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá : 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

Mới có da vernis rất đẹp

Bán-hiệu có nhiều các thứ da chevreau và boxcalf, nhiều mũi rất đẹp, rất tốt xin mời Quý khách chiếu cố. Giá hạ hơn trước.

PHONG-TAI

BOTTIER

43, Rue des Pipes, Hanoi

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 89

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI :

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: **1$25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá: **1.25**

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh giập và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: **1$30**

SIROP D'HÉMOGLORINE SOLUBLE, *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: **1$25**

Ai ở xa có cần nói gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

ĐẠC BẠP BỆ SỐNG MÌNH GHÉ CHỐC MỤN - LÁT GẠNG ĐỘC TÀI THẦY ĐA

ĐẠC MÌNH ĐAU GÂN - NHỨC MỎI LAO TÔN

HÃY LO SỮA SỰ MẮC MẸ

Những người phải bị mắc xấu, mang ngăn sự độc trong máu, trong nước tiểu chứa muốn ngàn đã độc, no chạy thông lưu vào gân xanh mạch máu. Nếu chẳng biết mà lo ngừa đón trước, thì nó hay sanh ra nhiều bịnh hiểm nghèo, như là : bịnh bất toàn là bịnh ung độc, lở loi, nay là bịnh nhức nhối trong gân cốt, nhức xương, xuất xao trong tỷ, rất là khốn nạn vô cùng, nhứt là về phần người đờn-bà, máu mẹ không tốt, nó phải hại to.

Bởi vậy phải lo mà bổ huyết lại, sửa máu lại, phải dùng thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là thuốc rất hay, dễ mà đuổi trừ đồ độc thông lưu trong máu, dạng nó làm cho máu trở nên tốt, thì mới thanh vượng lại dặng.

Nhiều ông danh sư và những người có làm những các bịnh về máu, đều chứng chắc và cao rao cái danh của thứ thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc rất đại tài.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỉ trừ tại nhà thuốc chánh của ông L. Soliérne ở ngang nhà bài tây, Saigon.

Nếu rủi mà hết thì gởi ngay qua hãng cất Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6, Rue de Bellori, BAYONNE Basses Pyrénées).

Cachou Lajaunie

là một thứ thuốc làm cho dễ tiêu, khỏi ho và khỏi ngứa cổ

Cần cho những người hút thuốc lá. Chỉ có thứ thuốc đó là hay hơn, còn các thứ khác lỗ giả cả

Giá mỗi hộp là 0$10

Có bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền,

HANOI

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

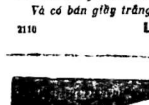
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$80

CÁO-BẠCH

Hiệu Lan-Phương chúng tôi chuyên làm khăn xếp đã lâu năm, vẫn được quí khách sẵn lòng tin cẩn. Nay bản-hiệu lại thay đổi kiểu dáng mới thực là thanh nhã, và lượt dưới rất thêm. Vậy xin có lời kính cáo để quí khách sẵn lòng chiếu cố. Cách đo đầu bằng cái lạt giang mỏng cho đúng bỏ vào thư gửi về cho hiệu, làm xong xin gửi ngay theo lối Annh-hóa giao ngân; tiền cước quí-khách sẽ chịu cho.

Khăn lượt tây 7 nếp giá. . . 4$00 | Khăn lượt ta hạng tốt. 2$50, 2$00
— nhiễu tây và satin. . . 3 50 | — vừa 1.20, 0.60

Và có bán giầy trắng không cổ để caoutchouc giá 1$40 một đôi.

2110 **LAN-PHƯƠNG** N° 79, Hàng Bào, Hanoi

PHẢI LÀM SAO

những người YÊU ĐUỐI, MÒN MỎI
những người mà PHỔI và CUỐN PHỔI YẾU?
Dùng **VỊ TRỪ TRÙNG BỌC** và **BỔ** là

SOLUTION PAUTAUBERGE

có vị CRÉOSOTE và vị BỔ là CHLORHYDRO-PHOSPHATE de CHAUX

Uống vô hai tí, hiệu nghiệm về CẢM-HO lâu năm ho TỨC NGỰC đau KHIẾU XƯƠNG, GÃY GÒ. Ăn NGON có SỨC, hết đàm và ngứa

HO LAO

L. PAUTAUBERGE, 10, Rue de Constantinople, PARIS, et toutes Pharmacies.

HIỆU

BERTHUIN

SÀ-PHÒNG ĐÁNH DĂNG

BỘT ĐÁNH DĂNG

Pached Frères & Cie

Eau "PRIOR"

Nước suối để uống với rượu mạnh, như Cognac, hoặc uống không để giải khát và tiêu-thực.

Bán tại L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haiphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom-Penh.

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN